

Remete Farkas László

Álom és valóság

REJTÉLYES ÉLMÉNYEK, avagy
Barangolás az élet ismeretlen ösvényein

Ezoterikus sorozat
1. könyv

Tézisregény

Álomlép?
Álomemlék?
Rásegítő álmom?
Irányított álmom?
Álom testen kívül?
Megálmodott múlt?
Reinkarnációs álmom?
Előre álmodott jövő?
Álmom hozta prófécia?
Vagy csak fantazmagória?

KÉZIRAT

Budapest, 2003.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
1. FEJEZET: ELTEMETETT ÉLMÉNYEK.....	4
1.1. <i>Élményképek a kezdetekről</i>	4
a) Születés vagy képzelődés?.....	4
b) Egy idilli emlék.....	5
1.2. <i>Négy villanás halálközelből</i>	6
2. FEJEZET: ÁLOM ÉS VALÓSÁG.....	7
2.1. <i>Megálmodott múlt?</i>	8
a) Évszázadot késett álom.....	8
b) Lehetetlen történet, kézzelfogható bizonyítékkal.....	9
c) Megálmodott betegség.....	10
2.2. <i>Álom vagy megérzés?</i>	10
a) Újraálmodott gondok.....	10
b) Előreálmodott megoldás.....	11
c) Álombéli tervezések.....	12
2.3. <i>Testből kilépve, szabadon</i>	13
a) Első megdöbbenés.....	13
b) Másodszorra már könnyebb.....	14
2.4. <i>Irányított álmok</i>	15
a) Álom, több felvonásban.....	16
b) Nem kell félni, hisz csak egy álom.....	17
c) Elegem van, fel akarok ébredni.....	18
d) Ha nem tetszik, legyen másképp.....	18
3. FEJEZET: MEGÁLMODOTT TÖRTÉNELEM	19
3.1. <i>Reinkarnációs álmok?</i>	19
a) Barlanglakóként, boldogan.....	19
b) Felduzzasztott Ördög-árok.....	20
c) Ismeretlen dunai sziget.....	20
d) Áradó Balaton.....	21
e) Budaszentlőrinci monostor építése.....	21
f) Egy rég-letűnt falu emléke.....	21
g) Két Margit-sziget?.....	22
h) Vizesárok a Budai vár körül.....	22
i) Barlang-bánya.....	23
2.6. <i>Megálmodott jövő?</i>	23
a) Virágtemplom.....	23
b) Megálmodott kérdések.....	24
c) Esküvő, megálmodott problémákkal.....	24
d) Elmulasztott segítség.....	25
e) Megálmodott halál.....	26
2.7. <i>Prófétikus álmok</i>	26
a) Menekülj, ameddig tudsz.....	27
b) Újabb menekülés.....	28
2.8. <i>Megvilágosodást okozó álmok</i>	29
a) Spirituális „Pál-fordulás”.....	30
b) Katonából humanista?.....	30
c) Bajból az igazságba.....	31
BEFEJEZÉS.....	34

Bevezetés

Bevezetést írni bizonyára felesleges időtöltés, mivel a szerkesztőn és a lektoron kívül nem sokan olvassák. Az Olvasó iránti kötelező tisztelet ugyanakkor megköveteli, hogy a szerző megpróbálja a művében szétszórt gondolatait legalább néhány mondatban összefoglalni. Még dicséretesebb, ha az Olvasó előtt is ismertté válhat az a cél, amely miatt a mű (vagy fércmű) megszületett (netán elvetéltetett).

Olvasgatva e könyvet meglepődve tapasztalhatják, hogy életünk során gyakran átélhetünk „olyasmiket”, amelyek magyarázatára a hivatalos tudomány képviselői sem szívesen vállalkoznak. Az ilyen problémás eseményeket a paranormális jelenségek közé sorolják, ezzel elismerve, hogy nem magyarázhatók a természet ismert tudományos törvényeivel. Így a „tudományosan aggályos” jelenségekkel a parapszichológiának kéne foglalkoznia.

De az élet ennél bonyolultabb. A hivatalos tudományos élet egynémely hangadó képviselője ugyanis a paranormális jelenségeket valószínűtlennek (érzéki csalódásnak, csalásnak stb.) tartja, a parapszichológiát pedig „áltudománynak” minősíti. Pikáns helyzet, hiszen „tudományos” szakember ilyenkor igencsak tudománytalanul nyilvánul meg. Ugyanis, ha valamit nem tudunk a jelenlegi ismereteinkkel tudományosan megmagyarázni, *attól az még létezik*. A villámlást sem tudták megmagyarázni sok ezer éven át, mégis létezett. De annak a létezése sem biztos, amire már egyszer kitaláltak tudományos magyarázatot, gondoljunk csak a geocentrikus világmképre vagy a flogiszton-elméletre. Néhány évtized múlva, bizonyára unokáink is mosolyogni fognak a mostani „tudományos” magyarázatainkon. Ahogy mi is tesszük, amikor a régmúlt „tudományos” okfejtéseit lapozgatjuk.

A „kitalált-megcsinált celeb-szakértők” egyre igénytelenebb korszakában, a többség sajnos elfogadja a gondolkodást nem igénylő magyarázatokat, beletörődik a tények elhallgatásába, mert nincs reális lehetősége arra, hogy a valóságot megismerhesse. Így válhatnak népszerűvé zavaros eszmék és furcsa figurák meghökkentő magyarázatai akkor is, ha azok logikátlanok, szakmailag ingatagok vagy erkölcsileg labilisak. Így válnak az emberek és tömegek egyre befolyásolhatóbbá, irányíthatóbbá és kihasználhatóbbá.

E könyv azoknak íródott, akik *magyarázatot szeretnének* bizonyos élményeikre, vagy csak *kíváncsiak* a másokéra, akik *nem hisznek el mindent* első szóra, és időnként *elgondolkoznak élményeiken*, akikből még nem hunyt ki a *megismerés vágya*. Vagyis sokak számára íródhatott e könyv... közérthetőségre törekedve, felesleges szakkifejezéseket mellőzve.

Bármennyire is hihetetlen, a könyv *valóságos eseményeket mutat be*. Azokat, amelyek velem történtek meg, de bárkivel megtörténhettek volna. Sőt bizonyára már mindenkivel történtek hasonlóak. Mindannyian részesei voltunk hasonlóan zavarba ejtő eseményeknek, annak ellenére, hogy nem mindig találtunk azokra illő tudományos magyarázatot,

Na de ne húzzuk tovább az időt!

Tartalmas elmélyülést, meglepő felfedezést és kellemes időtöltést kívánok Mindenkinek!

2003. december 26.

Remete Farkas László

E kötet olyan álmaim leírását tárja az érdeklődők elé, amelyek első pillantásra talán hihetetlennek tűnhetnek. Holott bizonyára mindenki átélte már valami hasonlót, legfeljebb nem fordított kellő figyelmet saját élményeire. Nem titkolom, hogy az itt közzétett álmaimat figyelemfelkeltésnek is szánom, jelezve, hogy az életben átéltek nem mindig illeszkednek a hagyományosan megszokott, hivatalosan elfogadott vagy divatosan népszerű világszemléletek keretei közé. Az egyéni álmok ugyanis rendkívül változatosak és meglepően eltérők lehetnek, ezért nehezen szoríthatók be a megszokott gondolati sablonok közé. Ezért tehát ne szégyelljük különbözőségünket, a másokétól különböző álmainkat, hanem próbáljunk elgondolkodni, önmagunk számára megnyugtató magyarázatot találni.

1. fejezet: Eltemetett élmények

Miért is írom le néhány kora gyermekkori élményképeimet? Talán azért, mert az életben ezek az élményképek alapvetően meghatározóak voltak, ugyanakkor igencsak eltértek a hivatalos tudományos vélekedésektől. Ezért nem meglepő, hogy az álmaimat magyarázni próbáló szakemberek véleménye is alapos eltérést mutatott. Volt, aki nemes egyszerűséggel fantáziálásnak tartotta. Mások szerint azok születésem élmény-maradványai, regressziós álomtöredékek vagy a tudatalattimban lefojtott vágyaim megnyilvánulása, esetleg nappali eseményszilánkok torzult visszaálmodása.

Sokak szerint a gyermekkori élmények leginkább a valóság és fantázia zavarba ejtő egyvelegéhez hasonlatosak. Mondják, hogy a fiatal korból származó élmények felületesek, halványak és elmosódottak. Lehet, hogy általában így van, de a különleges események néha különleges jelenségeket és élményeket produkálhatnak.

Felmerülhet a kérdés, hogy miért itt, és miért nem egy másik fejezetben mutatom be e gyermekkori élményképeket? A kérdés jogos, mivel álmoként a II. fejezetben lenne a helyük, emlékként pedig a sorozat következő kötetében. De már nem emlékszem pontosan, hogy miként jelentek meg, ugyanakkor élményképeim annyira pontosak, élethűek és figyelemre méltóak, hogy megérdemlik önálló megjelenítésüket.

1.1. Élményképek a kezdetekről

Legkorábbi élményképeim már kora gyermekkorom óta kísértenek. Az élménykép igen találó kifejezés, mert az ilyesfajta emlékképek történeti folyamata helyett meghatározóbb az érzelmi-képi tartalom. (Magyarázat-könnyítés érdekében a felidézett képeket és szituációhoz kapcsolódó fontos történéseket *dőlt betűvel* jelölöm).

a) Születés vagy képzelődés?

Talán életem legrégibb élménykép-töredéke. Emlékeim fokozatosan erősödve jelentek meg. ...
Valamilyen sötétebb-félhomályos helyen vagyok. Formákat-alakokat nem látok. Olyan, mint egy kényelmes, meleg kuckó és valahol lebegnék. Körülöttem hirtelen minden mozogni kezd. Először csak lassan, aztán egyre gyorsabban. Rosszul érzem magam, mintha hányingerem lenne. Valamilyen erő ki akarna dobni a helyemtől. Egyre kényelmetlenebben érzem magam, testem elnehezül. Zuhanni kezdek. Próbálok kapaszkodni, de nem tudok. Egyre világosabb van. Borzasztóan félek. Erős fény, zaj, ismeretlen hely és hideg. Minden tagom nehéz, nem

tudok mozdulni, mintha béna lennék. Kétségbeesetten és kiszolgáltatottan ordítok. Körülöttem alakok mozognak és kellemetlenül erős zúgást hallok, sőt inkább érzek....

Ez az élménykép talán születésem esemény-nyomainak maradványa lehet. Erre utalhat a harangzúgás, ugyanis 1954. január 12-én pontosan délben születtem, Budapesten, a VII. kerületben, egy Alsó erdősor utcai kórházban, közel a Rózsák terei templomhoz. Furcsa, de a harangzúgás, azóta is kellemetlen érzéseket kelt bennem. De lehet egy későbbi kép 1956-ból.

b) Egy idilli emlék

Az első igazi, máig is erős élményképem néhány hónapos koromból maradhatott vissza. Emlékfoszlányaim leginkább egy szakadozott-kimerevített filmrészletekhez hasonlíthatók, ugyanakkor meglepően élesek, színesek... és ami megdöbbenő, részletdúsak és pontosak.

Emlékképen hirtelen „villan be”, bármiféle előzmény nélkül... ismerős kertben vagyok. Egy nagyobbfajta kézi húzóút mellett ül Anyám, törtfehér színű hokedlin. Engem karjában-ölében tart. Anyám arcát élesen látom. Vállig érő hűvöses-barna haj, nem éppen friss göndörítéssel. Némi mosoly, talán egy kevés rúzs is van az ajkán. Rövid ujjú, világos-drapp alapon apró-halvány virágokkal díszített, feszes-szűk otthonka-szerűséget visel. Elöl gallér nélküli V-kivágással, derékon anyagából készített övvel megkötve. Öv megcsavarodva és kissé gyűrött, csomóra kötve. Körülöttünk gyér fű és éppen leveledző néhány cserje. Többségük orgona, de az egyik biztosan aranyvessző, és egy virágzó kajsziбарackfa (vagy mandula?). Leginkább orgonára vagy jácintra, esetleg akácra emlékeztető friss-édeskés virágillat vesz körül. Körülöttem idegesítő rovarzűmmögés. Erőteljes, de még éppen nem zavaró napfény enyhén melegíti arcomat. Az ég élénk-kék, néhány kisebb fehér-gomolygó felhő halad el magasan. Enyhe, langyos-hűvöskés szellőt érzek arcomon. Valaki odajön Anyámhoz, de nem tudom kicsoda. Arca elmosódott, ismeretlennek tűnik, mintha régifajta (gimnasztyorka-féle) katonaruhában lenne... és a kép hirtelen megszakad, vége.

Ez az élményképem először úgy 6 éves koromban „ugrott be”. Akkorra az emlékbéli környezet már alaposan megváltozott. Vagyis több olyan mozzanatra emlékeztem vissza, amit 6 éves koromban már nem láthattam. Ez az emlékkép azóta is élesen, változatlan formában és kitörölhetetlenül él bennem. Se több, se kevesebb erről az időszakról.

A leírt élménykép akár gyermeki fantáziálásnak is tűnhet, de ahhoz túlságosan is valóságghű. Születésemet követően ugyanis Budapest-Rákoskeresztúron laktunk, a Gátfutó utca 6. szám egyik lakásában. (Furcsa, de gyermekkori emlékeimben mindig az 5. számként jelenik meg).

Az esemény megtörténtét több tény is alátámasztja. Például Anyám ruhája és frizurája. Erre a hétköznapi öltözetre szüleim is emlékeztek, de azt a ruhát még abban az évben kidobták (összement, alaposan el is szakadt). Anyám akkori hajviseletét egy fénykép örököltette meg. Szerencsére, mert arra már szüleim sem emlékeztek. Az emlékbéli hokedli még sokáig megvolt, de később átfestették világoskékre (mivel az eredeti festés elsárgult és lepattogzódott róla). A magas húzós kút sem kitaláció. Onnan hordtuk a vizet, nap mint nap. A cserjék és a kajsziбарackfa létezését az akkori lakók tanúsíthatják. Sokféle kerti virág volt az idő tájt a kertben. Mindez a környezet 1964-ig biztosan létezett. Ekkor véglegesen elkerültem onnan. Hogy azóta mi történt a kerttel, nem tudom. Ismerőseim mondták, hogy e sorok írásakor a ház még állt, a Gátfutó és Kőtelek utca sarkán.

1954-ben, az aranyvessző virágzás és az édeskés-tavaszi illat emléknyomok arra utalhatnak, hogy akkor tavasszal-tavasziutón, valami nagyon fontos történhetett velem. Olyan, ami rövid időre, de képes volt aktivizálni gyermeki érzékszerveimet és emlékezetemet.

Az élménykép szerinti katonaruhás idegen talán Keresztapám lehetett, aki akkor (és azt követően még közel két évig) katonatisztként szolgált, majd leszerelt. Érdekes, de az emlékezetem szerinti 5-ös házszámnak is lehet valóságalapja, mivel az '60-as évek közepéig egy kisebb kavarodás volt a Gátfutó utca elején a páros és páratlan oldali számozásban.

1.2. Négy villanás halálközelből

Néhány gyermekkori élményképem közel két és fél éves koromból maradt fenn, és a kevésbé vidám eseményhez kötődnek. Az 1956. év az én életemben is fordulópontot jelentett. Szerencsére nem nagyot, mert az akkori orvosi vélekedések ellenére, élve maradtam. Több hónapig tartó élet-halál küzdelmemről csak néhány élményfoszlányom maradt. Azok viszont annyira erősek, élesek és pontosak, hogy az időnkénti visszaemlékezések még most is felkavarnak. Emlékképeim minden előzmény és átmenet nélkül villannak be. Mindig ugyanaz és ugyanúgy, se több, se kevesebb... Szerencsére, egyre ritkábban.

Első kép: ... műtőasztalon fekszem, balról egy orvos hajol fölém, kb. 180-185 cm magas lehet, borotvált. Haja elválasztás nélkül a homlokról hátrafésült, az '50-es évek férfidivatja szerint. Fehér köpenyt visel, alatta zöldes-barnás katonai-féle ing. Mellette egy fiatal, alacsony termetű, vékony és fiúsan rövid sötét hajú hölgy, fehér köpenyben. Jobboldalamon egy közép-termetű, középkorú, kissé molett ápolónővér, szintén fehér köpenyben és fityulával a fején. Fekszem az asztalon, egy szál lepedőfélével leterítve. Oldalra fordulok. A műtőajtón egy kisebb ablak, azon át Apám tekint be, integet. Rám szól az orvos, hogy forduljak vissza. Felettem vakítóan erős lámpa. Alig tudok felfelé nézni, annyira zavar a fénye. Becsukom a szemem. Gyengén még most is látom a fényt, majd minden fokozatosan elsötétedik...

Második kép: ... kórházi ágyon fekszem, egyedül egy kis teremben, valami magas vaságyon vagy műtőasztalon? Nappali világosság. Falon színes agitációs plakátok a kézmosásáról meg az evésről. Apám lép be. Furcsa, de fehér köpenyt visel, hétköznapi ruhájára húzva. Sokáig hallgat, keresi a szavakat. Megkérdezi: megettem-e a narancsot, amit beküldött. Mondom, nem kaptam semmit. Alig tudok beszélni, de nem érzem nagyon rosszul magam. Belép a középkorú, kissé molett ápolónő is. Apám megkérdezi tőle: hova tette a narancsot, amit protekcióval szerzett nekem. Ápolónő hebeg, azt mondja, hogy megetette velem, csak nem emlékszem rá. Bejön a magas-jólfésült orvos is. Megtapintja pulzusomat, sztetoszkóppal meghallgat, majd kimennek Apámmal. Az ajtó kissé nyitva maradt. Az üvegen keresztül látom, hogy felém nézegetve beszélgetnek. Az orvos azt mondja Apámnak: nincs gyógyszer és felszerelés, nem tudtak rendesen összevarrni, a lázam se csökken. Lehet, hogy nem fogom kibírni. Apám halkán, vagy inkább magában sír. Az orvos mereven áll, az ápolónő idegesen feszeng. Háttérben megjelenik a fiatal ápolónő, és valamit kiabál. Mindenki elrohan. Engem valahogy nem izgat semmi. Nagyon fáradt vagyok, lecsukom szemeim, és minden elsötétedik...

Harmadik kép: ... Rohangálás, kiabálás, füst és dörömbölésszerű zaj. Egy szürkés-kék munkásruhát viselő, köpcös és kopaszodó ember felkap a kórházi ágyról. Belém nyilall a fájdalom. Rohan velem lefelé a lépcsőn. Valamiféle pincébe visz, ahol puha anyaggal bélelt barnás-szürkés zsákok hevernek. A zsákokon valamilyen fekete felirat. Az egyikre rátesz, betakar a kispokrócommal és rohan tovább. Félhomály. Körülöttem a zsákokon gyerekek fekszenek a félhomályban. Füstszagot érzek. A távolban tompa morajlások hallatszanak. Keresem a játék mackómat, de nem találom. A hasam egyre jobban fáj. Sírni kezdek. Mintha a hasamnál nedvesebb lenne a pizsamám. Szégyellem magam, mert azt hiszem, bepisiltem. A fájdalom egyre elviselhetetlenebb. Minden elsötétedik előttem...

Negyedik kép: ... *Kora délután lehet, szürkés-felhős az idő. Gyenge eső is szemerklél. Karjában visz Apám, gyalogol keményen. Egyik kezében engem tart, a másikban egy kétkilós kenyéret. Aktatáskája vékony szíjon lóg a vállára akasztva. Mintha a Keresztúri úton gyalogolnánk, a Jászberényi úti régi vasúti kereszteződés felé, hazafelé Rákoskeresztúrra. A Rákosi vasútállomás környékén járhatunk. Rosszul vagyok, egyre jobban fázom. Apám minden lépésekor hasamba lüktet a fájdalom. Szomjas vagyok, de Apám nem tud vizet adni. Kéri, bírjam ki hazáig. Álmoság tör rám, minden elsötétedik.*

Utólag rekonstruálva a történeteket világossá vált, hogy a négy élményképem az életem 4 kritikus hónapjának eseményeiből villant fel fontos pillanatok. Az alaptörténet prózai, mert az egész eseménysor kiváltó oka nem más, mint egy gyermekkori vakbélgyulladás. Mondják, ez eléggé ritka 2 és fél éves gyermeknél. E sajnálatos esemény 1956. augusztusában következett be, így emlékeim részben kapcsolódnak az akkori eseményekhez is.

Első élménykép az akkortájt késve és nem eléggé sikeresen elvégzett vakbélműtétemről maradhatott meg. Apám utólag elmondta, hogy tényleg sikerült benéznie a műtőajtó kisablakán, de észrevették és kiküldték a váróba. Megerősítette, hogy az orvos és a két ápolónő (az idősebb volt a főnővér), pont úgy nézett ki, ahogy emlékeimben élnek.

Második élménykép már az 1956. október 23-30. közötti időszakhoz köthető. Ekkor kerültem ismét kórházba, mert a műtéti rész alaposan elfertőződött. Megtudtam, hogy tényleg lemondtak rólam az orvosok. Menthetetlennek tartottak, gyógyszer sem volt elegendő, vér helyett csak sóoldatot adtak infúzióban. A narancsos történet is igaz, Apám emlékezetében mélyen megmaradt. Soha sem tudta feldolgozni, hogy meglopták halálosan beteg gyermekét.

Harmadik élménykép már az '56. novemberi szovjet bevonulás eseményeihez kapcsolódhat. A kórházat, ahol kezeltek – az Üllői útnál, a mostani Nagyváradi tér környékén – találatok érték, és néhány kórterem valóban kigyulladt. Az emlékeimben élő dübörgés és füst tehát nem hallucináció vagy képzelgés. Megtudtam, hogy a harcok elől egy közeli pinceraktárba vitték át a beteg gyermekeket. A raktárban afrikot, kendert és más hasonló nyersanyagokat tároltak, feliratos jutazsákokban. Játék mackómat is hiába kerestem, bent égett abban a kórteremben, ahonnan az utolsó pillanatokban sikerült kimenekíteni minket.

Negyedik élménykép talán november elejéről-közepéről származhat. A kórházból kiadtak, mint menthetlent. A helyenként még folyó harcok, illetve az utak lezárása miatt a buszközlekedés gyakorlatilag szünetelt. Apám ezért gyalog indult velem haza, az Üllői útról Rákoskeresztúrra, hóna alatt egy kenyérrel, amit útközben kapott valakitől.

Vagyis, minden hasonlóan történt a valóságban, ahogy álomban „emlékeztem”. Lehet, hogy az álom a gyermekkoromban átélt események elfeledett-eltemetett emlékei törtek felszínre?

2. Fejezet: Álom és valóság

Kora gyermekkoromban észrevettem, hogy álom és valóság között néha meglepő kapcsolat lehet. Emberek többségénél nem okoz különösebb zavart ennek felismerése, de nekem ez mindig meglepetést (vagy megrázkódtatást) okozott, és minden eset alapos elgondolkodásra és informálódásra késztetett. Sajnos csak mérsékelt eredménnyel. Mivel az álmok és valóság kapcsolata igen változatos lehet, ezért e kötet keretében megkísérlem a közreadott álom-élményeimet valamiképp csoportosítani.

2.1. Megálmodott múlt?

Általában nem vált ki csodálkozást, ha megtörtént események az álomképekben megjelenve keverednek, torzulnak vagy kiegészülnek, esetleg mesészerű történetekké alakulnak. Ugyanakkor sokkal meglepőbb, ha az álom és valóság között olyan kapcsolat mutatható ki, amely nem vezethető vissza saját élményekre vagy tapasztalatokra.

a) Évszázadot késett álom

Talán hét éves lehettem, amikor először éltem át ilyesfajta élményt. Nem is a látott álom volt igazából meglepő, hanem az, ami az álom után történt, és ami az álom-valóság kapcsolatot teljesen új megvilágításba helyezte. Gyermekkorom óta foglalkoztat ez az álom. Eddig sajnos senki nem tudott erre a jelenségre kielégítő magyarázattal szolgálni.

Álomképem fokozatosan jelent meg, valamilyen álombéli cselekményfolyamat befejező részeként... *Gyermekként, néhány hasonló korú osztálytársammal sétálgatok a Keleti pályaudvar környékén. De valahogy nem olyan a környék, mint amilyennek ismertem. A pályaudvar mintha még csak épülne, nincs kész. A Tökölly úti oldalon csak néhány épület látható. A pályaudvar előtt se villamossín, se szobor, se kivilágítás. Mintha egy részben parkosított építési terület lenne a pályaudvar előtt, ovális formájú füves-bokros-fás növénysszigetekkel, amelyeket szegélykövek kerítenek el az úttól. Az úttest nem aszfaltozott, talán kockakővel borított. Alkonyat lehet, a Rákóczi út irányából vereslik az ég, de sehol semmi mozgás. Néhány távolodó szekérféle látszik a Lóversenypálya felé haladva. Elindulunk hazafelé, de rossz irányba fordulunk, és a Kerepesi útnál kötünk ki. Osztálytársaim fokozatosan eltűnedeznek mellőlem. Bár tudom, hogy rossz irányba megyek, de valahogy nem vagyok képes visszafordulni. Hajt a félelemmel vegyült kíváncsiság. Tovább gyalogolok kifelé a Kerepesi úton. Egyre ismeretlenebb a környék. A házak sem olyanok, mint amilyenekre emlékszem, hanem sokkal kisebbek, és alig van épület. A Kerepesi út is leginkább egy sivár-poros földútra hasonlít. Visszanézek, a házak is eltűntek. Egyre több a fű és bokor. Egy fekete ruhás, pörgőkalapos parasztember jön arrafelé szekéren. Beesteledett, arca sem ismerhető fel. Hív magával, hogy hazavisz. Félek. Nem megyek vele. Mérgeesen otthagy. Távolban kiabálás hallatszik, fáklyák fénye látható. Talán engem keresnek. Sötét van, már semmit sem látok. Érzem, hogy végérvényesen eltévedtem és elvesztem. Füves-nádas helyre kerültem, süllyed alattam a talaj. Bármibe kapaszkodom, kicsúszik a kezemből. Nincs erőm. Kiáltani akarok, de nem tudok. Nem jön ki hang a számon. Nem kapok levegőt... és felébredem. Csurom víz vagyok az izzadtságtól, alig kapok levegőt. Felébredtem, de még mindig rettegek. Néhány perc is eltelik, amíg valamennyire lenyugszom.*

Ez az álom akkor nagyon megviselt. Még napok múlva is felkavart a visszaemlékezés. Nem csoda, hiszen először láttam olyan álmot, amelyben az eltévedés, az elhagyatás, az erőtlenség, az elnémulás, az elsüllyedés és a fuldoklás érzése ennyire valószerűen és együtt jelentkezett. Az álombéli történet hosszúsága, folyamatossága és valószerűsége is megrázó élményként hatott. Akkortájt a Keleti pályaudvar környékén laktam nagyszüleimnél és ugyanabban az utcában jártam iskolába is (Hernád utca 42-be). Tehát alaposan ismertem a környéket, ezért volt összehasonlítási alapom a valóság és az álomkép között.

Idővel bizonyára túltettem volna magam ezen a rémálmon, de nem sokkal később történt egy olyan esemény, ami az álmomat teljesen más megvilágításba helyezte. Néhány hét elteltével ugyanis iskolai program keretében meglátogattunk egy helytörténeti kiállítást, valahol a

belvárosban. Régi térképeket, rajzokat, fényképeket és használati tárgyakat nézegettünk. Az egyik rajznál szinte földbe gyökeredzett a lábam. A Keleti pályaudvart ábrázolta, a XIX. század utolsó harmadából. Szinte úgy, ahogy előzőleg álmomban láttam. A tárlaton több hasonló rajzot, akvarellt is találtam, sőt néhány fényképet is. Észrevéve az érdeklődésemet, a tárlatevező mesélni kezdett a Keleti pályaudvar építéséről. Elmondta, hogy annak helyén előzőleg egy mocsár volt, és Pest is csak később terjeszkedett tovább.

Nem kívánok senkit sem untatni helytörténeti előadással. Lényeg, hogy rémálmban a Keleti pályaudvart és környékét olyannak láttam, ahogy *azt csak az 1890-es évek környékén láthattam* volna. Az álmokképek viszont nagyon pontosak voltak, mert az álombéli pályaudvar környéke, a parkosítás, az utak szélessége és iránya... mind-mind megdöbbenően megegyezett a képeken ábrázoltakkal. Tudna-e valaki kellően tudományos és az egyszerű ember számára is elfogadható magyarázatot adni erre a jelenségre?

b) Lehetetlen történet, kézzelfogható bizonyítékkal

Ugyancsak gyermekkoromhoz kötődik egy másféle meglepő élmény is. Álmokképek itt is egy olyan történetté formálódtak, amelyet életkorom alapján szintén nem élhettem meg. De az előbbi álmom tükrében ez talán már nem is annyira meglepő. Az viszont nagyon is elgondolkodtató, hogy később ezt a megálmodott történetet is megerősítették kézzelfogható bizonyítékok. Az álmokkép ez esetben egy rövidke történet, egyértelműen behatárolható helyszínnel, még meglepőbb következményekkel.

A képek mindenfajta átmenet nélkül jelentek meg. ... *Hernád utca 26. számú ház pincéjében vagyok, a pincelejáró bal oldaláról nyíló folyosórészen. Sötétség, egy-két gyertya világít. Többen vagyunk. Rajtam valamilyen furcsa és díszes ruha, mellettem fegyverek. Siettetnek, hogy öltözzem gyorsan át és bújjak el. Átöltözöm. Van egy szép kardom, amit kézzel gyorsan elások a pince fala mellé. Leülök a többi ember közé. Csak Nagyszüleimet ismerem, a többiek idegenek vagy másmilyenek. Idegen fegyveresek rohannak be, egyikük rendőrkytyával. Érzem, hogy engem keresnek. A kutya szaglászni kezdi ruhámat és kezemet, de nem árul el. Valaki a háttérben odahívja az egyik fegyverest. Nem hallom amit mond, de érzem, hogy rólam beszélnek. Elárult. A fegyveresek felém közelítenek, a kutya hirtelen ugatni kezd. Rám akar ugrani, beleharap a bal kezembe. Nem fáj annyira, inkább az idegesít, hogy nem tudom kezemet kiszabadítani. A fegyveresek felém közelítenek. Becsukom szemeimet, rettegek. Várom, történjen már valami, csak legyen már vége mindennek. Sötétség és feszült várakozás ... és végre felébredek. Remegek az idegességtől. Jó időbe telik, amíg lenyugszom.*

A történet itt be is fejeződhetne. Nem túlságosan érdekes álom. A helyszínen hasonló történhetett 1944-45-ben, de talán 1956-ban is. Viszont az álmot a későbbi történések teszik érdekessé. Még abban az évben lomtalanítás és renoválás volt a pincében és természetesen ott tébláboltam. Ekkor eszembe jutott az eltemetett kard. Kerestem, de nem találtam. Szóltam a házban lakó egyik idősebb fiúnak is, aki szerszámokat szerzett. A megálmodott helyen, úgy fél méteres mélységben, egy rozsdás katonai díszkardot találtunk. Hüvely nélkül, bojtja és markolatának borítása a kiemeléskor szinte lemállott. A kard mellett egy rozsdás pléhdoboz hevert. Benne néhány egypengős és egy kétpengős érme, illetve több rozsdás és zöld patinás fillér, valamint egy szétmállott és olvashatatlan papírlap. A pénzt magammal vittem, kardot a szomszéd fiú vitte magával. Tóth volt a vezetékneve és a mellettünk lévő második lakásban laktak (21-ben vagy a 25-ben, már nem emlékszem a számolás irányára).

Az álom azért meglepő, mert olyan eseményről álmodtam, ami velem nem történhetett meg. Budapest ostromakor 1944-45-ben még meg sem születtem. Igaz, az 1956-os események időszakában már két és fél éves voltam, de akkor éppen máshol laktunk, sőt éppen kórházban

(majdnem a halálomon) voltam. Így az akkori-ottani jelenlétem kizárható. Az álmomban látott helyen megtalált kard viszont elgondolkodtatott. Vajon lehetségesek az ilyen véletlenek?

c) Megálmodott betegség

Régóta kísért egy álom. Olyan álom, amit már többször és ugyanúgy megálmodtam, és az ismételt megálmodás mindig rosszat jelentett. Ilyenkor a baj szinte menetrendszerűen és gyorsan bekövetkezett. Az álom érdekessége, hogy nincs benne semmi érdekes, csupán egy banális történet, viszont az ébrenlét utáni események mindig fontosak.

Ez a bajt előjelző álom mindig valamilyen más tartalmú álom befejezéseként jelentkezik. Az eredeti álomesemény fokozatosan megváltozik... és úgy tűnik, mintha, Rákoskeresztúron, az 1960-as évek béli Heltai téren lennék. Aszályos, nyári időszak, szárazság, por és meleg. Émelygés tör rám. A térről a Gátfutó utca felé indulok. Hiába lépek ki egyre erőteljesebben valahogy nem haladok hazafelé. Egyre rosszabbul érzem magam, hányinger és szédülés tör rám.... felébredek, és valóban nagyon rosszul érzem magam, beteg vagyok.

Az álom befejezése azért figyelemre méltó, mert ha ezt álmodom, akkor felébredés után is szédülök, sőt szinte azonnal hányinger kerít hatalmába. Feltűnt, hogy ilyen csak olyankor álmodom, ha elalvás előtt még egészségesnek érzem magam, viszont az álom ideje alatt az ébredésemig valamilyen betegség kerít hatalmába. Ezt álmodtam, amikor gyermekkoromban számarköhögéses lettem, de ilyen álom vezette be a skarlátot és a mumszot is. Ritkán vagyok olyan beteg, hogy lázam legyen, de az ilyen álom után mindig magas lázzal ébredek. Ez az álom rendszerint olyan betegséget jelez előre, amely hirtelen magas lázzal jár, és legalább egy heti gyógyulást igényel. Ha ilyen álmodok, feltétlenül orvosi segítségre lesz szükségem.

Ilyen álmot évente legfeljebb 1-szer látok, a szokásos és ismerős rosszulléttel párosulva, mintegy jelezve a váratlanul kitört betegséget. Felnőttként tapasztaltam már ilyen influenza, megfázás, veseprobléma, epegörcs stb. esetén is. De csak akkor, ha a betegség alvás közben tör ki rajtam (hányinger, hidegrázás és magas láz, egyszerre). A fordítottja viszont már nem igaz. Soha nem álmodtam ilyent akkor, ha már elalvás előtt is betegnek éreztem magam.

2.2. Álom vagy megérzés?

Bizonyára többekkel megtörtént már, hogy éjszaka arról álmodott, ami napközben nagyon foglalkoztatta. Ilyen álmok már gyermekkoromban is szórványosan előfordultak, kezdetben viszonylag nagy pontatlansággal, de esetenként megdöbbentő eredményességgel. Idősödve az ilyen típusú álmaim gyakorisága csökkent, viszont az álmaim pontossága meglepően javult.

a) Újraálmodott gondok

Gyermekkoromban az ilyesfajta álmok leginkább a családi környezetemet és iskoláimat érintették. Kezdetben gyakoribb volt a napi problémák ismételt megálmodása. Ilyen esetben a problémát szinte pontosan újraálmodtam és átéltem. Olyan részletek is megjelentek az álmképeimben, amelyekre előzőleg – vagyis ébrenléti állapotomban – nem fordítottam elég figyelmet. Az „újraálmodások” sokat segítettek egyes problémák kedvező megoldásában. Mindez, egy ötödik osztályos koromból származó példán bemutatva, igen jól érzékelhető, ahol egy farsangi mulatság megszervezése szolgált kiindulási problémaként:

Az újraálmodás ez esetben valamely más – és azóta elfeledett – álom fonalába illeszkedett szervesen..... osztályteremben ülünk. Osztályfőnöki óra van. A közeli farsangi bálról beszélgetünk. Záporoznak a kérdések, javaslatok, kifogások. Tanító úr alig tud rendet tartani. Idegesen dobol ujjjaival az asztalon. A műsort akarnánk megbeszélni. Néhány stréber versmondást javasol, vagy zongoratudásukat szeretnék bemutatni. Tanító úr támogatja őket, de a többség zúgolódik. Szerintük ez inkább egy száraz iskolai ünnepélyre való. Sz. Évi elmondja, hogy szülei látni akarják, amikor zongorázik a farsangi bálon. Lestréberezik. Tanító úr bejelenti, hogy komoly programra gondolt, mert meg kell hívni az igazgatót és néhány tanár-kollégáját. Elszabadul a pokol. Méltatlankodás: miért kérdeznak meg minket, ha úgysem számít az akaratumk? Miért nem lehet a saját bálunkon úgy, ahogy mi szeretnénk? Az osztály három pártra szakad. Tanító a stréberekkel, a murit akarók és a sunnyogók. B. Laci benyögi, hogy legyen valamilyen tréfás vetélkedő, de senki sem figyel rá. Folytatódnak a rosszabbnál rosszabb ötletek... és közben hirtelen felébrednek.

Az újraálmodás során látott történet lényegében megegyezett az előző napi iskolai veszekedés rövid kivonatával. Az álmot kiváltó feszült idegállapot abból adódhatott, hogy ez volt az első olyan farsangi mulattság, amit magunk szervezhettünk volna. A konfliktust viszont a saját elképzeléseink és a ránk erőltetett elvárások közötti ellentmondás okozta. Az újraálmodás lényegében egy olyan momentumra hívta fel a figyelmemet, amelyet az előző napi veszekedés közben figyelemre sem méltatott a csapat, vagyis arra, hogy: B. Laci benyögi, legyen inkább valamilyen tréfás vetélkedő....

A másnapi vitán ismételten felvetve és tovább bővítve ezt az ötletet, hamar megoldódott a konfliktus. Kigondoltunk egy Ki-Mit-Tud-hoz és vetélkedőhöz hasonló keretprogramot, amely a verseléstől a rövid zongoravirtuóz-bemutatóig, a táncdal-énekléstől a viccmondásig, a bűvészkedéstől a szájharmonikázásig, a bohócruhás tornamutatványtól a tanárok utánzásáig, a tréfás jelenetektől a népi táncig... minden belefért. Nagy siker volt. Sikerült valamennyire mindenkinek kedvébe járni, és még mi is élvezhattuk a saját bulinkat.

b) Előreálmodott megoldás

Újraálmodásaim az idő folyamán kiegészültek a konkrét probléma továbbálmodásával. Először az újraálmodott eseményhez csak egy-egy további lépést sikerült megálmodni. Kezdetben, ez abban nyilvánult meg, hogy az engem foglalkoztató eseményt egyszerűen csak újraálmodtam, majd felébredéskor elmémbe villant a célszerű megoldás. Eleinte az ébredés után bevillanó megoldást gyorsan el is felejtettem (ha nem írtam fel, vagy ha nem gondoltam tovább). Később egyre gyakoribbá vált a probléma lehetséges megoldásának megálmodása is. Először csak a problémás eseményt álmodtam tovább a célszerű megoldással, majd ezek a továbbálmodások egyre hosszabbak és teljesebbek lettek. Egy gimnáziumi éveimből származó példán bemutatva, könnyebb megérteni az előreálmodás lényegét.

Az ilyen álom megjelenhet hirtelen és önállóan, de egy álmofolyam befejező részeként is... osztályteremben nagy vitatkozás. Téma: az osztálykirándulás megszervezése. El kell dönteni, hogy hová is menjünk három teljes napra, éjszakázással. Jobbnál jobb és rosszabbnál rosszabb ötletek. Van, aki 3 napos pihenést javasol a Balaton mellett. Ekkor az osztályterem fokozatosan megváltozik... átalakul egy nyílt területté. Mintha a Balaton partján lennénk, és ott folytatódna a vitatkozás. Hűvös van, nem süt a nap, senkinek nincs kedve fürödni. Sokan háborognak, hogy miért jöttünk ide, menjünk inkább a hegyekbe... és ...a táj fokozatosan megváltozik. Most mintha valahol hegyvidéken lennénk, pontosabban egy hegy tetején, valamiféle turistaház közelében. A többségnek ez már jobban tetszik, sokan elindulnak kirándulni, de néhányan még mindig fürödni is szeretnének... ismét kissé megváltozik a kép. Úszómeden-

cében üldögél a társaság, közelben hegyek és fák, az ég nagyon borús, viharos szél fúj, de jó a meleg vízben... majd felébredek.

Ez az álom hozzájuttatott egy olyan döntési javaslatához, amely segítségével lehetségessé vált egy tartalmas kirándulási program összeállításra. Bánkútra utaztunk, ahol a turistaházban éjszakázhattunk. Onnan kirándultuk tovább a hegyekbe-erdőkbe, ellátogattunk Aggtelekre, Lillafüredre és Miskolc-Tapolcára (ahol fürödhettünk is a barlangfürdőben), vagyis összehoztunk egy tartalmas programot. Érdekes, hogy a kirándulás időszakában a Balaton környékén pocsék idő volt, az első két napban.

c) Álombéli tervezések

Félreértések elkerülése végett ismételtelen rá kell világítanom arra, hogy előreálmodáskor nem a jövő megálmodásáról volt szó. Ilyen is lehetséges, de arról később számolok be és részletebben. Az előreálmodás inkább egy álombéli gondolkodásnak, mérlegelésnek és tervezgetésnek tekinthető. Egy példán mindezt könnyebben szemléltethető. Feltételezzük, hogy a gondot okozó és döntést igénylő feladat lényege: más városba kell költözni. Kezdetben csak „újraálmodjuk” a költözés által kiváltott konfliktusokat és gondokat. Későbbiekben ez az álom már kiegészül a költözködés kezdeti célszerű lépéseivel. Magasabb szinten már sikerült „előreálmodni” a költözés célszerű módját és folyamatát is.

Úgy 17 éves koromra elértem, hogy az engem foglalkoztató probléma célszerű és lehetséges megoldását sikerült „előreálmodnom”. Megálmodtam előre (például) az egyik fontos iskolai konfliktusom megoldásának módját; közeli hozzátartozóim meghökkenítő párválasztását; az egyetemi felvételem célszerű taktikáját; diplomamunkámhoz szükséges újszerű matematikai levezetést; karrieremet meghatározó konfliktusok igazi okát és megoldási módját; némely párválasztási dilemmám megoldását, több újításom konstrukcióját stb.

1979-ben történt, Szabadszálláson. A műhelyben szükség lenne egy igen meredeken eső karakterisztikájú tápegységre, de sehol sem lehet beszerezni. Magunk is elkészítenénk, már a szakkönyveket is átbogarásztuk, de sehol egy elfogadható, olcsó tápegység. A sokadik kísérlet, kudarc és egy maréknyi leégetett alkatrész után a munkatársammal besokalltunk. Éjfélre járt, befejeztük az agyalást. Kinyitottunk fél liter vodkát és lezártuk a témát. Kész, nincs megoldás, legfeljebb a főnök nem csattan ki az örömtől. Kiürítve poharunkat nyugovóra tértünk, vagyis belezuhantam az ágyba, fejem tele kavargó gondolatokkal és elaludtam... és látom, hogy ismét a műhelyben vagyok, az asztal tele kapcsolási rajzokkal. Megpróbálok rendet rakni a káoszban, csoportosítom a rajzokat típusok szerint... Kezemben két kapcsolási rajz, az egyik feszültségkétszerező, a másik két utas egyenirányító. Kettőjük között csak 2 alkatrésznyi különbség... és egyszer csak valami belevillan az agyamba.... Mi lenne, ha a kettőt egybe szerkesztenénk. Egyszerre lenne ez is, az is... mint a rugó ugrottam ki az ágyból, és gyorsan lerajzoltam amit álmodtam. Megmosakodtam, ittam egy forró kávét, és próbáltam felébredni. Kár volt. Minél jobban ébredtem, annál idiótábbnak tűnt az ötlet. Belül a kétség dolgozott, hogy túl egyszerű, hogy eddig miért nem jöttem rá... De azért fogtam a pákát és az alkatrészetek és néhány perc múlva működött a ketyere. Aztán elszállt. Kis gondolkodás, másféle alkatrész beszerelése – és működött a 9 alkatrészes csoda, a szakmai nonszensz.

Az ilyesfajta álmok sokat segítettek a kedvező döntések meghozatalában. Ha egy probléma túlzottan is hosszú ideig foglalkoztatott, úgy nagyon ritkán az is előfordult, hogy ugyanarra a problémára más-más, egyaránt célszerű és lehetséges megoldásokat is sikerült megálmodnom.

Az utóbbi időben – talán, mert nyugdíjasként ritkábbak az életemet alapvetően befolyásoló konfliktusok – az ilyen típusú előálmodásaim száma radikálisan csökkent. Bár addigra már

sikerült elérnem többéves gyakorlattal, hogy képes voltam megfelelő koncentrációval felkészíteni magamat a probléma megoldásának „előreálmodására”. Az ilyen tudatos előreálmodást csak nagyritkán alkalmaztam, mert a szükséges felkészülés időigényes, az előkészületekhez szükséges hosszantartó és intenzív idegi feszültség nagyon megterhelő. Szokványos módszerekkel is megoldható problémáknál ez a módszer felesleges erő- és időpocsékolás. Viszont hasznos lehet új dolgok kitalálásakor vagy soktényezős és bonyolult összefüggések átlátásánál, nem látható problémák megérzésénél, életvitelre és a jövőre kiható döntések meghozatalánál.

2.3. Testből kilépve, szabadon

Felnőttkori álmaim közül legmegdöbbentőbb élményként a „testelhagyásos” álmaim hatottak rám. Talán azért, mert 21 éves koromig hasonló érzésekkel nem találkoztam. Ez egyúttal fordulópontot is jelentett az akkori és addigi világszemléletemben. Mellőzve a hosszas bevezetőt, érdemesebb inkább az álom leírásával megvilágítani a jelenséget.

a) Első megdöbbenés

Amikor ezt álmodtam, harmadéves mérnökhallgatóként egy hosszadalmas és megterhelő szemeszter nyári vizsgaidőszakát éltem, elmaradt évközi munkákkal terhelve a problémás időszakot. Minden időmet a tanulás kötött le, de többnapos megfeszített munka után az egyik délután már nem bírtam tovább, kénytelen voltam lefeküdni, hogy legalább néhány órát pihenhessek. Szinte azonnal elaludtam.

Mélyen alszom, semmit sem álmodok... illetve egyszer csak azt álmodom..., hogy már nem alszom. Azt álmodom... fel kéne kelni, folytatni kellene a tanulást, de nincs hozzá erőm. Hallom, hogy Sz. Tamás (évfolyam- és szobatársam) valakivel beszélget. A másnapi műszaki rajzfeladatról tárgyalnak. Hirtelen, mintha kilépnék a testemből. Kissé megrettenek, de megnyugszom. Biztos azt álmodom, hogy repülök. Emelkedek felfelé, egészen a mennyezetig. Lenézek és látom magamat az ágyon, ahogy mozdulatlanul fekszem. Furcsa érzés fog el, de megnyugszom, hiszen csak egy álmról lehet szó. Átlebegek a szoba másik oldalára, ahol szobatársam beszélget R. László osztálytársammal. Észre sem vesznek, nem látnak. Fentről lenézek rájuk. Előttük az asztalon egy gőzlégszelep műszaki rajza. Ügyes konstrukció, de kissé bonyolult a kialakítása. Túl sok alkatrészből áll és munkaigényes lenne a gyártása. A mennyezetnél lebegve az ajtó felé mozgok. Átmegyek a zárt ajtón, keresztülhatolva az ajtó anyagán. Nincs előttem akadály. Kezd érdekessé és szórakoztatóvá válni a dolog. A folyosóról belebegek a szomszédos szobába. Az itt lakó évfolyamtársam, R. József, éppen akkor melegíti fel a töltöttkáposzta-konzervjét, miközben társaival (K. László, Sz. György és Z. József) a hétvégi buliról beszélgetnek. Sz. György nem akar elmenni velük, de a két másik nagy hévvel agitálja. Otthagynom őket és visszalebegek a mi szobánkba. Évfolyamtársam (R. László) éppen készülődik, felveszi az asztalról a műszaki rajzot, összehajtogatja, és a Gépelemek című tankönyvébe teszi. Elmegy. Szobatársam (Sz. Tamás) a szekrényéhez megy, elővesz egy félbe-maradt levelet. Egy helyi ismerősének ír, egy fényképezőgép-műszerésznek. Arról tájékoztatja, hogy hoz neki Amphora pipadohányt külföldről, de cserébe nem pénzt kér, hanem egy használt tükörreflexes fényképezőgépet. Közben tollat kénytelen váltani, mivel golyóstolla kifogyott. Nem találja a sajátját, ezért asztalomról elemeli az enyémet. Folytatja az írást. Mivel nem történik semmi érdekes, ezért az ágyon fekvő testem fölé lebegek. Lassan leereszkedek és visszafekszem a saját testembe. Helyben vagyok, de most már tényleg fel kéne kelni. Próbálom kinyitni a szemem, de nem tudom. Meg akarom mozdítani tagjaimat, de képtelen

vagyok rá. Mintha a testem egy hideg betonszobor lenne, mintha betonba öntöttek volna. Tagjaim nem engedelmeskednek. Megbénultam? Beszorultam? Talán meghaltam? Mi történhetett velem? Közben mindent hallok, érzem a szagokat, de nem látok, és képtelen vagyok megmozdulni. Pánik fog el. Úgy érzem, hogy külső segítség nélkül képtelen vagyok kiszabadulni. Jelt kellene adnom a szobatársamnak. Próbálok ordítani, de nem jön ki hang a számon. Le kellene esnem az ágyról, hogy felhívjam magamra a figyelmet. Meg akarom mozdítani a testem, de az nem engedelmeskedik. Hosszú kínlődás után egyszer csak érzem, hogy a bal kezem ujjai talán megmozdultak. Hatalmas erősfeszítéssel, nagyon-nagyon lassan, végre meg tudom mozdítani tagjaimat. Szemeimet is fokozatosan ki tudom nyitni. Először csak egy résnyire, majd egyre jobban. ... és legalább egy-másfél perc, mire fokozatosan felébredek. Iszonyatosan kifáradtam, mintha sírból kapartam volna ki magam. Izomláz és görcs tör rám.

Az első „testelhagyásos” álmom rendkívül megdöbbenő volt számomra. Talán azért, mert kétségeim is voltak, hogy vajon „nem haltam-e meg egy időre”. E furcsa gondolat azért motoszkált bennem, mert ez az élmény rendkívül hasonlított ahhoz, amit az akkori „nyugati áltudományos” szakirodalom halál közeli élményként írt le. Igazából ma sem tudom biztosan, hogy lehet-e egyáltalán álomnak nevezni ezt az élményt.

A megjelent képsorok viszont megdöbbenő pontossággal igazodtak a valósághoz. Miután felébredtem, első dolgom volt, hogy átmenjek a szomszéd szobába. A lebegésemkor látott szobaberendezés megegyezett a valósággal. Évfolyamtársam éppen akkor fejezte be az ebédjét. Konzervből töltött káposztát evett. Társai már elmentek, de előzőleg tényleg a szombati buliról beszélgettek. Visszamenve a szobámba lerajzoljam az álmomban látott gőzlégszelepet. Másnap alkalmam volt a rajzomat az eredeti műszaki rajzzal összehasonlítani. A méretbeli eltéréseket és néhány jelentéktelen részletet nem számolva, a két rajz közel megegyezett. Szobatársam elmondta, hogy egész idő alatt csukott szemmel, mozdulatlanul és hanyatt fekve aludtam. Olyan mélyen, hogy a lélegzésemet is alig lehetett hallani. Utólag kiderült, hogy a levélírásával kapcsolatos „látomásaim” is nagyrészt pontosak voltak. Viszont az asztalomról nem az én golyóstollamat vette el a szobatársam, hanem azt, amelyet a beszélgető partnere véletlenül ott felejtett.

Akkor ezt az álmomat érdekes véletlennek, illetve velem történt különleges furcsaságnak fogtam fel. Nem csoda, hisz az akkori műszaki-természettudományi beállítódottságom mellett nehéz volt olyan magyarázatot találnom, amely illeszkedett volna materialista-realista világképemhez is. Viszont ahhoz elég volt, hogy apró rések keletkezzenek materialista felfogásomon és érdeklődni kezdek a spirituális és parajelenségek iránt is. Közel egy évtized elteltével – a személyes tapasztalatok hatására – kénytelen voltam nemcsak az addigi tisztám materialista beállítódottságomat, hanem világnézetemet és életfilozófiámat is alapjaiban felülvizsgálni, megváltoztatni... de erről majd később, a következő kötetben.

b) Másodszorra már könnyebb

Közel 35 éves voltam, amikor másodszor is átélhettem a „testelhagyás” élményét. Akkor ez már nem okozott számomra különösebb félelmeket. Sajátos módon ez az esemény is olyan időszakhoz köthető, amely eléggé megterhelő volt számomra. Munkahelyi intrikák és konfliktusok, tudományos munkám és továbbtanulásom akadályozása, új fejlesztési ötleteim eltulajdonítása bizalmamat élvező személyek által, állandó idegfeszültség és munkahelyváltás előtti félelmek stb., stb. Szóval, volt feszültség bőven, tetézve szorongással a jövőmet illetően.

Az eseményt egy nyári-hétvégi (szombat délutáni) pihenésem során éltem át. Fáradtságtól támolyogva elvonultam egyik szobánkba és bezárkóztam. Még ebédet sem kívántam. Család duzzogott, hogy megint nem ebédelek velük. Hanyatt dobtam magam, és néhány perc múlva

már mélyen aludtam, úgy egy-két órán át. Legalább is azt hittem, mert a tapasztalt esemény szintén a felébredésemhez kapcsolódik, és a már ismerős élmény szinte megismétlődik.

Alsom, semmit sem álmodok... illetve ismét azt álmodom, hogy már nem alsom. Bevillan az agyamba, hogy ezt az érzést már ismerem. Nem akarok felkelni-felébredni, hanem élvezem a megkönnyebbülést. Nem látok semmit, szemeim nem tudom kinyitni, mozdulni sem tudok. De mindent hallok, érzem az illatokat és a félig nyitott ablakon beáramló léghuzatot. Mintha súlytalan lennék. Lassan kiemelkedem testemből, és ekkor minden láthatóvá válik. Fentről, a plafon magasságából letekintek az ágyra, ahol testem fekszik hanyatt és mozdulatlanul. Az érzés kellemes és bizsergetően érdekes. Lassan átlebegek a falon keresztül először az ebédlőbe. Az asztalon némi rendetlenség, a déli ebéd utolsó fogásainak diszkrét romjai. Átlebegek a nappaliba. Feleségem és anyósom a TV-t nézi (egy előzetest az esti műsorról), közben kártyáznak a kislánnyal. Lányom dühös, mert nála van a Fekete Péter és sehogy sem tud „tőle” megszabadulni. Anyósom szívesen átvinné tőle, de Feleségem ezt ellenzi. Valami érzelmes dél-amerikai sorozatfilm következik, ezért szeretnék a kártyázást minél hamarabb befejezni. Lányomnak is elege van a játékból, de Ő inkább mesefelolvasást szeretne. A felnőttek győznek, bár a lányom látványosan kezdi kipakolni mesekönyveit. Közben visszalebegek a szobámba. A plafonról letekintek magamra. Nyugodtan fekszem, mozdulatlanul. Óvatosan leereszkedem és visszaszállok testembe. Ismét sötétség, hűvösség és mozdulatlanság. Ez azért nem annyira kényelmes. Próbálok mozogni. Mintha be lennék betonozva. Az érzés ismerős, most már nem esek pánikba. Kis idő múlva érzem, hogy testem lassan felmelegszik, és fokozatosan engedelmeskedni kezd. Először az ujjaimat, majd karomat és lábamat is meg tudom mozdítani. Lassanként szemeimet is képes vagyok kinyitni..., tehát felébredtem. Fekszem még úgy negyed órát, majd felkelek. Minden rendben van, csak kicsit fázom, pedig legalább 26 fok van a lakásban.

A visszaellenőrzés tapasztalatain már meg sem lepődöm. Az ebédlőben, az álmomban látott rendetlenség. Nappaliban lányom a földön ül, körülötte mesekönyvek. Fülén fejhallgató, éppen magnóról hallgatja a „Süsü a Sárkány” kazettáit. Anyósom a fotelben bóbiskol. Feleségem tv-t néz. Éppen akkor fejeződik be a film. Vagyis megint olyan álmot láttam, ami a valóságban is megtörtént. Azt észleltem, amit fizikailag nem érzékelhettem volna.

Azóta több esetben láttam hasonló álmokat, de ezek már nem okoztak számomra különösebb meglepetéseket. Talán az az álmom érdemelhet némi figyelmet, amelyet néhány év múlva a budapesti lakásunkban úgy álmodtam meg, mintha a dunavecsei rokonainknál töltöttem volna el néhány percet. Miután telefonon beszéltem is velük és kiderült, hogy a látott álmokképek eléggé hitelesen mutatták be az ottani történeteket, bár részleteikben kevésbé voltak pontosak. Erre a történetre később még visszatérek, mert igencsak tanulságos.

Több éves gyakorlattal sikerült elérnem, hogy megfelelő koncentrációval (igaz eléggé ritkán) már magam is elő tudok idézni ilyesfajta álmokat, az elalvás előtti félálom-periódusban. De az ilyen „testkilépések” minősége meg sem közelíti a fent leírt élménynél tapasztaltakat.

2.4. Irányított álmok

Első pillantásra furcsának tűnhet ez a fejezetcím, holott a valóságban az irányított álom eléggé gyakori. Bizonyára sokan átéltek olyan álmot, amely felébredés és visszaalvás után mintha folytatódott volna. Olyan eset sem ritka, hogy valaki arról álmodik, amiről szeretne. Többek megerősítettek abban, hogy időnként az álmodó tisztában van azzal, hogy amit lát – az álom.

Ilyenkor általában az álmodó nem is érez félelmet. Még érdekesebb, ha valaki tudatában annak, hogy az álma nem valóság és maga alakítja álmainak történetét.

a) Álom, több felvonásban

Talán hat-hét éves lehettem, mikor először láttam többrészes-folytatásos álmot. Az ilyesfajta álmotörténet sztorija különösebben nem érdekes, sokkal inkább meglepő. Példaként egy illusztráció az ilyesfajta álom-élményekből, a magyarázat leegyszerűsítése érdekében. A most bemutatott álomnak érdekessége, hogy majdnem háromrészesre sikeredett.

Az álom fokozatosan teljesedik ki, az elejére nem is emlékszem... Siófokon vagyok, a hajókikötőben. Néhány ismerőssel hajóra szállunk, és... ahogy körbenézek, már Balatonfüreden vagyunk. A két part furcsa módon közel van. Mintha csak néhány száz méter távolság lenne közöttük, akár át is úszhattam volna. Kiszállunk a partra és tanakodunk. Többen többfelé akarunk menni. Végül eldöntjük: Nagyvázsony a cél. Elindul a csapat, bár egyre kevesebben vagyunk, és mintha a csomagjaink is egyre fogyatkoznának. Néhányan háborgunk, hogy enni és inni kellene. Észak-nyugat felé indulunk. Fokozatosan elhagyjuk Balatonfüredet. Egyre kevesebb ház, nagyobb kertek, egyre több a fa, a terep is dombosabb. Egy betonúthoz érünk, a két oldalán fasor, és... felébredek.

Rettentő szomjas vagyok. Ki kell mennem a konyhába, hogy igyak egy pohár vizet. Elgondolkodom az álmomon. Kár, hogy nem tudom, mi lett a vége. Visszamegyek a szobába és lefekszem. Néhány percen belül könnyedén elalszom...

... és ismét ott vagyok az úton. Körülöttem szinte minden olyan, mint az első álmomban. Talán egy kicsit más a táj, néhány ember mintha kicserélődött volna, de a lényeg nem változott. Gyalogolunk keményen, meleg nyári nap van, de a Nap alig látható, annyira párák-ködös az ég. Mögöttünk egy autóbusz, majd hamarosan leelőz minket. Egy kék színű városi autóbusz, nem a sárga távolsági járat! Többen integetnek és nevetnek ránk a buszablakokból. Azok, akik még a balatonfüredi kikötőben eltűntek. Csodálkozunk és méltatlankodunk, hogy leelőznek minket. Gyalogolunk tovább. Már látható a Vázsonyi-vár tornya. Az út bal oldalán egy kocsmaféle. Bemegyünk, mindenki leül és előveszi, amit hozott. Eszünk, ebédelgetünk. Én inkább szomjas vagyok. Egy korsó szódavizet kérek, de helyette hideg sört adnak. Inni kezdek, de bármennyit iszom, nem csillapodik a szomjam, és... újból felébredek.

Ismét szomjúság gyötör, sőt még más is. Irány a toalett, majd a fürdőszoba. Kézmosás, vízivás, majd vissza az ágyba. Elgondolkodom az álomról. Nagyon feldobott vagyok, mert a folytatólagos álmot ritkán látok. Hamarosan ismét elalszom...

... és ismét az eredeti helyszínen vagyok, de már a kocsmá előtt. Valami mintha változott volna, de nem tudom, hogy mi. Az út mellett egy apró, kackiás bajuszú ember. Talán, ha egy méter magas, vagyis jóval kisebb nálam. Egy igazi, arányos törpe. Olyan nagypapakorú lehet. Állandóan mosolyog, vidáman beszélget az őt körbeálló gyerekekkel és pipázgat. Barnás, régifajta fényképeket árul saját magáról, amelyeken egy liliputi cirkuszban lép fel. Ismeretlen biciklis fiatalember érkezik, felrakja nagyapót a bicikli kormány előtti gyermekülésére. Elkarikáznak, mi pedig elindulunk a kocsmával szembeni bekötőúton, a vár felé... és felébredek. Reggel van ideje felkelni, indulni az iskolába.

Az álom története önmagában nem meglepő, hisz gyermekkoromban többször is jártam Nagyvázsonyban. Akkortájt sok időt töltöttem nyaranta Siófokon és Balatonfüred környékén. Inkább az álom viszonylagos pontossága okozott némi csodálkozást. Ugyanis, az álombéli „törpe” valóságos személy volt. Öt éves lehettem, amikor először láttam életemben kis növésű

és arányos testalkatú felnőttet. Soha nem felejttem el azt az a büszkeséggel eltöltő élményt, hogy gyermekként nagyobbnak érzetem magam – egy felnőtté! Ma is vissza tudok rá emlékezni, pont olyan volt, mint az akkori álomban. Viszont a kétszeri megszakítás után is folytatódó álom nagyon meglepett. Különösen azért, mert ismerőseim (leszámítva néhány későbbi pszichológia-tanáromat) nem nagyon hitték, hogy ilyen lehetséges.

b) Nem kell félni, hisz csak egy álom

Az álmodó ember néha tisztában van azzal, hogy ami vele történik, az nem valóság. Ezt az élményt már több ismerősöm is átélte, vagyis az ilyen élményeim nem különlegesek. Ez az álombéli felismerés – különösen cikis vagy rémítő álmok esetében – igen hasznos lehet, mert megkímélhetjük magunkat a felesleges idegességektől és félelmektől.

Nem szégyellem bevallani, hogy gyermekkoromban sok kellemetlen álomban volt részem. Némelyek rendkívül felkavartak, sőt egyesek hosszan tartó lelki-érzelmi gondokat is okoztak. Nem csoda, hisz egy vízbefulladás megálmodása (főleg, ha úszni sem tudunk) jó időre elveheti kedvünket a fürdözéstől és az úszástanulástól. A „repüléses” álmokról sem érdemes megfeledkezni, amely sok embernél halálfélelmet vagy magassági fóbiát is kiválthat. Viszonylag szerencsésnek mondhatom magam, hogy tizenéves koromra legtöbbször már „álomban is” felismertem az álom és valóság közötti különbséget. Ez a felismerés igencsak megkönnyítette a szerencsére egyre ritkábban jelentkező rémálmok könnyedebb átélését, sőt „élvezését” is. Lássunk erre példát a tizenéves álmaim közül.

Az álom cselekménye fokozatosan bontakozik ki... egy ismeretlen helyen vagyok. Bokros, fás hely, a közelben dombok, távolabb hegyek. Többen vagyunk itt, ismerősök, de nem emlékszem pontosan, hogy kik. Érzem, hogy veszély fenyeget minket. Az alkonyati félhomályban zajok hallatszanak. Mintha többen közelednének felénk. Hangjukból úgy tűnik, minket akarnak elfogni. Menekülünk. Alig tudunk tájékozódni. Futás közben bokroknak-fáknak ütközzünk, kövek-sziklák között botorkálunk. Kiáltások, hallatszanak a közelből. Talán már elfogtak valakit közülünk? Kirohanunk egy tisztásra, vagy inkább dombtetőre. Egy vártorony-féle áll előttünk. Berohanunk a kapun, és belülről bezárjuk. Kint egyre gyűlik a sötét és arctalan tömeg. Döngetik a kaput. Nem tudjuk tartani, a kaput benyomják-beszakítják. Bemenekülünk az épületbe. Kacsaringós folyosók, lépcsők, emeletek. A tömeg a nyomunkban. Nem látjuk, de érezzük. Egyre kevesebben vagyunk. Néhányan felrohanunk egy torony csigalépcsőjén. Néhányan utánunk nyomulnak, kezükben régi kardok, lándzsák. Valahogy nekem is egy kard kerül a kezembe. Most már egyedül vagyok. Hárman támadnak rám. Védekezek, szúrok, vágok, de erőtlenül és eredménytelenül. Mintha sebezhetetlenek lennének. Az engem ért ütések viszont fájdalmasak. Elkapom az egyiket, megütöm és szorítom, de mintha nem lenne bennem erő. Tovább menekülök, felfelé a toronyban. Rettenetesen félek, úgy érzem, sőt szinte biztos vagyok benne, hogy meg akarnak ölni. Egyszer csak felérek a torony párkányzatához. Körülnézek. Csodálatos a táj, elmúló naplemente, vérvörös és félelmetes árnyak. De nincs hová menekülnöm. A torony alatt hatalmas mélység, szemben egy másik torony. Hirtelen belevillan az agyamba, hogy... EZ CSAK EGY ÁLOM, NEM KELL FÉLNI. Kilépek a párkányon, széttárom a karom... és repülök szabadon, félelem nélkül, át a másik toronyra. Ott is idegenek nyomulnak felém, de se baj. Repülök tovább, egy távoli hegy felé. Mögöttem kiabálás, káromkodás. Megmenekültem, és csak egyedül én. Már nem félek, hisz tudom, hogy csak egy álom, nem történhet velem semmi baj. Repülök tovább, élvezve a repülés élményét... és felébredek. Vidám, kellemes a közérzetem. Még most képes vagyok felidézni magam előtt a csodálatos tájat.

Ez az álom fordulópontot jelentett életemben. Ezután már nem kínoztak oly gyakran a rém-álmodok. Ráéreztem arra, hogy az álombéli eseményeket miként tudnom kontrollálni. Később, ha álomban olyan érzésem volt, hogy erőtlenség vagyok vagy valami nem logikus, esetleg az álom ellentmond a tapasztalataimnak, már nem féltem. Hiszen csak álomról van szó! Amiben már én is tudok dönteni, az eseményeket is képes vagyok befolyásolni, sőt, akár ki is léphetek az álomból. Hogy miként, arról még később és részletesebben írok.

c) Elegem van, fel akarok ébredni

Az álom és valóság közötti különbség felismerés igen hasznos a rémálmodokat kísérő kellemetlenségek elkerülésénél. Elalvás előtti relaxációs tréninggel már egy-két év alatt elérhető, hogy a rémálmodok elkerülhetők, módosíthatók vagy legalább megszakíthatók.

A rémálmodok elkerülésének pofonegyszerű módja, az álom megszakítása. Ez így elmondva egyszerű, de megvalósítása már tudatosságot és gyakorlatot igényel. A megoldás lényege: az álom akaratlagos megszakítása akkor, ha az álmodó kellemetlennek tartja a további álmodást. Vagyis az álmodónak – az álom ideje alatt – csak arra kell koncentrálnia, hogy felébredjen. De ehhez azt is tudnia kell, hogy álmodik. Lássuk, miként is lehet ezt megvalósítani.

Az álom fokozatosan bontakozik ki... az élmény kellemetlen. Ismeretlen helyen vagyok, még ismeretlenebb emberek között. Haza szeretnék menni, de csak sejtem, hogy merre kell elindulnom. Sok csomagom van, de fokozatosan eltűnedeznek. Hamarosan kiderül, hogy rossz irányban indultam el. Ismét más környezet, más ismeretlen emberekkel. Nem tudom, hogy milyen irányba induljak el. Szinte már minden holmimat elvesztettem. Pénz sincs nálam. Lassan besötétedik. Nem tudom, hol találhatok magamnak szállást. Valahonnan hangokat hallok. Érthetetlen nyelven beszélnek, és érzem, hogy ellenem terveznek valami rosszat. Felgyorsítom lépteimet, majd egy sarkon befordulva futásnak eredek. Az emberek mereven néznek és mutogatnak rám. Észreveszem, hogy teljesen meztelen vagyok. Többen valamit kiabálnak és fenyegetően közelednek felém. Rettenetesen szégyellem magam és félek a tömegtől. HIRTELEN AGYAMBA VILLAN, HOGY EZ CSAK EGY ÁLOM. Arra koncentrálok, hogy fel akarok ébredni. Lassan a fenyegetettség érzése csökken. A tömeg megtorpan, már a meztelenségem sem annyira szégyenletes. Az alakok megmerevednek, mintha már nem is látnának, egyre elmosódottabbakká válnak, valahogy ruha is került rám. Közben egyre sötétebb lesz, végül teljes sötétség, csend és nyugalom... hirtelen felébredek. Megmenekültem a rémálom kiteljesedésétől. Az álomtól még zakatol a szívem, de elégedettséggel töltött el, hogy sikerült az álomból kimenekülni.

A megtörtént eset jól mutatja, hogy álom közben a felébredésre koncentrálni, megszakítható rémálmod teljes átélése. Így időben megakadályozható a felébredés utáni kellemetlen érzések kialakulása. Tapasztalatok szerint általában az első álommegszakítás elérése okozhat nehézséget. Ennek átélése után már egyre könnyebb ezt a módszert alkalmazni, sőt idővel szinte rutinszerű gyakorlatot is lehetséges kialakítani.

d) Ha nem tetszik, legyen másképp

Tudatos beavatkozással – és kellő gyakorlattal – akár az álom menete megváltoztatható. Álom közben az álmodás felismerésétől már könnyű az út – az álom menetének megváltoztatásához. Előbbi példához kapcsolódva ilyen esetben nem a felébredésre, hanem az álombéli történések megváltoztatására kell törekedni, mint ahogy az egyik ifjúkori álomban ez először sikerült.

Az álom elejére már nem emlékszem, a történet valamilyen hétköznapi szituból fejlődhetett ki ... valamilyen idegennek tűnő helyen vagyunk. Kissé ismerős város, talán Kijevben vagyok, a

Krescsatyik főúton. A régi Kraszno-Arméjszkaja utca felé haladunk, kifelé a városból, a Dinamó stadion felé. Eszembe jut, hogy lekéstük a vonatot. Hogy fogunk hazautazni Budapestre? Hol fogunk szállást szerezni? Határozatlanok vagyunk. Egyre sötétedik. Hirtelen eszembe jut... HOGY EZ CSAK EGY ÁLOM! Akkor pedig könnyű hazamenni. Arra gondolok, hogy már otthon vagyok. Szólok a többieknek, hogy forduljunk be balra. Sötétebb, szűk utca, de egy sarok után meglátjuk a kivilágított budapesti Keleti-pályaudvart. Hihetetlen, de hazaérkeztünk... és jó kedvvel felébredek.

Az álom valóságalként szolgál, hogy 1972-77 között Szovjetunióban éltem, ahol több évig tanultam. 1976-ban hosszabb időt töltöttem el Kijevben is. Az álombéli kerettörténet élményei innen származhatnak. Ez az álom kiváló példa annak bemutatására, hogy álombéli akarattal az álom történetének folyása a számunkra kedvező irányba megváltoztatható.

Az ilyen hazatérést segítő álmok viszonylag gyakoriak, és megfelelő tereléssel jó menekülési lehetőséget nyújthatnak a rémálmok elkerüléséhez, az álom történetének eltérítéséhez.

3. Fejezet: Megálmodott történelem

Némely álmok igencsak meglepő történeteket produkálnak. Különösen azok, amelyek olyan térben vagy időben játszódnak, amelyek igencsak távol esnek az álmodótól. Vagy azok az álmok, amelyek olyan eseményeket prezentálnak, amelyek akár jóslásnak is elmennének...

3.1. Reinkarnációs álmok?

Reinkarnációs álomnak nevezik azokat az álmokat, amelyek története olyan korban játszódik, amelyben az álmodó még nem élt, és amelynek története valamilyen valósághű vagy ahhoz hasonlatos eseményen-történeken alapul. Az ilyen álmok fő sajátossága, hogy az álmodónak nincs tudomása az álombéli történet alapját képező eseményről. Vagy ha igen, akkor többet álmod meg, mint amennyi az ismeretei alapján valószínűsíthető lenne. Fontos szempont, hogy a reinkarnációs álmok tényanyaga gyakran annyira valósághű, mintha az álmodó a régebbi esemény szemtanúja lett volna.

Következőkben néhány olyan álmodót írok le (nem álmodásuk, hanem az álmodott történetek időrendje szerinti sorrendben), amelyek valóságalkjáról az álomlátás előtt még nem volt tudomásom, csak jóval később volt lehetőségem megismerni az alapeseményre utaló adatokat.

a) Barlanglakóként, boldogan

Harmincas éveimben jártam, amikor ezt az álmodót láttam... késő délután lehet. Egy barlangban vagyok, mintha itt lenne a lakóhelyem. A barlang hatalmas, legalább kétemeletnyi magas terem. A hátsó részen egy szűk lyuk vezet valahová beljebb. A barlangban elég nagy a rendetlenség. A letaposott poros-hulladék közül egy-egy nagyobb csont is kilátszik, máshol zöldes cseréptöredékek. Ki kellene takarítanom, hisz itt fogok élni, de ehhez most nincs kedvem. Úgy érzem, mintha mindez valamikor nagyon régen történné. Egyedül vagyok, de várok valakit. Egy széles, de alacsony járaton át a kijárat részhez megyek. Itt, balra egy tágasabb oldalrész is látható. A bejáratnál körülnézek. A barlang úgy 3-4 emeletnyi magasságban lehet, egy meredek mészkő-sziklafal oldalán. Mélyben egy bővizű patak vagy keskeny folyó, a túlsó

partján szélesebb gyalogcsapás. Jobbra egy kiszélesedő völgyrész, balra két hegy közé szűkülő átjáró. Mindenhol fa és bokor. Út, ház, sehol sem látható. Éhes vagyok, valami ennivalót kellene szereznem. A Nap, ahogy nyugszik, egyre inkább a szemembe tűz. Erőtlen madárhangok. Boldog vagyok... és felébredek.

Sokáig nem tudtam beazonosítani az álom helyszínét. Néhány héttel e könyv megírása előtt egy régi könyvtári könyvet lapozgatva, felfedeztem egy fényképet a Budaliget környéki Remete-barlang bejáratí részéről. Pontosan olyan volt, mint amilyenről álmodtam. Sajnos – súlyos lábsérülésem miatt – a barlangot eddig még nem állt módomban megtekinteni. Több mint érdekes lenne, ha belülről is hasonlítana az álombéli barlanghoz.

b) Felduzzasztott Ördög-árok

Ezt az álmot 47 éves koromban láttam. Igencsak meglepett, mert addig a hozzá kapcsolható történelmi időszak teljesen hidegen hagyott, soha nem tanulmányoztam, belé sem botlottam.

Az álom egy budavári kirándulással kezdődik... a Budai-vár környékén sétálgatok valakikkel. Ahogy a vár Vérmező felőli részéhez közelítünk, minden fokozatosan megváltozik. A várfal régebbi, téglá nem látható. A falak mintha terméskőből, faoszlopokból és füves-földhalmokból épültek volna. A várban csak egy-két ház látható, de azok is mások és nagyon régebbiek. A budai hegyeket erdő, néhány helyen talán szőlő öleli körül. A látható kevés ház kis foltokba csoportosul, mintha néhány házask falvak lennének. A vár alatt, a Vérmező helyén, egy hatalmas tó látható. Ezt egy széles patak táplálja valahonnan észak felől (talán a mostani Moszkva tér irányából). A tó mellett néhány nádból összetákolt halászkunyhó, a tavon néhány csónak. A tó hosszan elnyúlik. Olyan, mintha a mostani Déli-pályaudvartól az Alagútig egy nagy tó terülne el. Itt a tó ismét patakká szűkül, majd egy vízimálmon áthaladva a Tabánnál ismét szétterül. Ebből a tóból már egy széles, de nem mély patakként ömlik a Dunába (valahol a mostani Ördögárok kifolyó környékén). A homokos pataktorkolatnál néhányan ladikból vetőhálóval halásznak. Valamit mondanak, de nem értem... és felébredek.

Ez az álom nagyon felkavart, mert olyan helyről „mesélt”, amelyet szinte gyermekkorom óta ismertem. Olyan történelmi adatról ugyanis nem volt tudomásom, hogy a Vérmező régebben egy tó lett volna. Hosszas utánajárás után megtudtam, hogy a Budai-vár nyugati oldalán az Ördög-árkot talán már a bronzkorban is tóvá duzzasztották, sőt a történelem folyamán a Vérmezőt és a Tabánt többször elárasztották védelmi, de leginkább halászati és öntözési célok miatt. Talán így nézhetett ki a környék úgy kb. nyolcszáz-ezeröttszáz évvel ezelőtt?

c) Ismeretlen dunai sziget

Ezt a meghökkentő és felkavaró álmot úgy 33-34 éves láttam, de csak az álom utolsó felvonására emlékszem... valamiért a pesti oldalról menekülnünk kell. Középkori fegyveres-páncélos seregek kergetnek minket. A Duna pesti partjáról egy hatalmas ladikon kelünk át a budai oldalra, valahol a Gellért-hegy környékén, a Szent Gellért tér irányába. Sokan vagyunk a ladikban, emberek és állatok, zsákok és batyuk, szekerek és szerszámok. A táj kietlen, sehol egy épület, se utak, se hidak. Még a Gellért-hegyen is csak fák és bokrok. Se Szabadság-szobor, se Citadella. Hirtelen valami történik, mintha a ladik egy víz alatti sziklának csapódott volna, és a vízben találom magam. Sodor az ár. Hiába próbálok úszni, de nem haladok. Egy kis szigetet veszek észre. Elcsodálkozom, nem emlékszem, hogy arrafelé sziget lenne. Hangokat hallok, hogy a családom sikeresen átkelt a túlsó oldalra. Próbálok az ismeretlen sziget felé úszni. A sziget előtt kavargó a víz, erős csobogás hallatszik. Ki akarok térni, de az

örvény elkap, lehúz. Fuldoklom, kétségbeesetten próbálok felúszni a felszínre. Nem sikerül. Elhagy az erőm. Érzem, meg fogok halni... de hirtelen, átizzadva felébredek.

Az álom érdekessége: az ismeretlen kis sziget, ami manapság már nem látható. Tény viszont, hogy a mai Szabadság-híd és Petőfi-híd közötti Duna-szakaszon egy kisméretű hordalék-szigetet tüntet fel egy XIX. századi Budapest-térkép. Egyes közép-újkori térképek ugyancsak ábrázolnak kisméretű szigetet vagy szigeteket ezen a környéken. Az ismeretlen szigetet ábrázoló térképek az internetről is letölthetők.

d) Áradó Balaton

Tizenkét éves lehettem, amikor ezt az álmot láttam... Balaton környékén kirándulunk. Olyan a táj, mint Badacsony környékén, de mégis kissé más. A badacsonyi hegyoldalról Szigliget felé tekintetek. Megdöbbszent a táj. Balaton mintha megáradt volna. Mélyen benyúlik Tapolca felé és szigetként öleli körbe Szigligetet. A település sem olyan, mint amilyennek ismertem. Csak egy kis falu, alig 20-30 alacsony nádtetős házzal. Falu közepén egy régi templomtorony. Se várrom, se országút, se vasútvonal. Csak víz, nádas és erdő... Hirtelen felébredek.

Nemrég kalandoztam az interneten. Eszembe jutott az álmod, ezért utánanézem Szigliget történetének. Tényleg sziget volt régen Szigliget! Az álmodban látott régi templomtorony talán az Avas-templommal azonosítható, amely az akkori falu közepén állt. Olyan érzésem volt, mintha a XII. század környéki Szigligetet láttam volna álmodban.

e) Budaszentlőrinci monostor építése

Talán hét-nyolc éves lehettem, amikor ezt az álmod láttam... valahol a budai hegyekben vagyok. Ismerős táj, de alig látható egy-két ház, az is nagyon réginek tűnik. Jobbra tőlem egy torony alakú épület, durva terméskövekből építve. Olyan, mint egy őrtorony és egy templomtorony keveréke. Vastag rönkkerítés öleli körül. Távolabb onnan, valami sokszögletű házféle épül, de még csak az alapjai látszanak. Körülötte terméskő, kőzúzalék, homok, mészkő és deszkák, gerendák, ácsolatok. Barátaimmal mászkálunk a félig kész falakon. Hirtelen egy ember jelenik meg, szürkés csuhászerű öltözetben. Kiabál ránk, hogy ne szórjuk szét az építőanyagot. Nem akarok vele találkozni, ezért sietve eloldalgok, balra, ahol két hegy között egy meredek, lejtős út vezet, lefelé. Csak néhány nagyon régi, terméskőből és gerendából épült ház van a környéken. Mintha két hegy között a Hűvösvölgyi út felé mennék. Kiérek a Hűvösvölgyi út környékére, de ott nincs se ház, se betonút, se közlekedés. Minden ismeretlen. Csak egy széles földút látszik, helyenként terméskővel kirakva, túloldalán távolabb egy széles patak. Zavarodva nézelődök, keresem a villamosmegállót... de ekkor felébredek.

Majd negyvenöt év elteltével tudtam csak meg, hogy ez az álmod valóságos tényeken alapulhat. A történelmi leírások szerint (a XIII-XIV. század környékén) a János-hegy, a Kis- és Nagy-Hárs-hegy közötti hágóban épült a budaszentlőrinci pálos főmonostor, az úttörővasút Szépjuhász-né-megállójának (régibbi nevén Ságvári-liget) szomszédságában. Ennek elhelyezése és maradványai hasonlítanak leginkább ahhoz az épület-együtteshez, amit álmodban láttam. Régebben állt itt egy különálló torony, és közel hozzá egy sokszögletű építmény. Vagyis olyasmit álmodtam, aminek csak a XIII. században lehettem volna tanúja.

f) Egy rég-letűnt falu emléke

A következőkben leírt álmod alig néhány éve láttam... Zugliget környékén járhatok, valahol a Tündérszikla alatt. Egy kövekből, fából összetákolt viskószerű épület előtt egy csuhás papféle

személy halkán beszélget néhány régi falusi öltözetű, fehér ruhás nővel. Kezükben kosár, hátukon batyu. Rám szólnak, hogy menjek távolabb, ne hallgatózzak. Elindulok a villamos-megálló felé, de sehol sem találom. Csak egy bekötő földút, sehol egy ház. Megyek, amerre a Szilágyi Erzsébet fasort sejtem. Kiérek, oda, de minden másmilyen. Moszkva tér irányában csak egy földút, mellette erősen csobogó patak, valamint erdő és bokor. Távolabb, Hűvös-völgy felé egy kis falu látható. Arra indulok el. Hamarosan beérek a faluba. Olyan, mint egy skanzen. Régi házak, kovácsműhely, szekerek, nyergek. Ismerősen fogadnak, de nem kedvesen. Sötétedik, harangszót hallok... majd felébredek.

Nemrég megtudtam, hogy a középkorban Nyék nevű falu állott a mai Lipótmező környékén.

g) Két Margit-sziget?

Ezt az álmod úgy tizenéves koromban láttam... Duna budai oldalán, a folyóparton állok. Ködös-őszi az idő. Hangot hallok a parttól. Egy fekete csuhás ember szól hozzám. A parton áll, kezében evező, távolabb egy csónak, zsákokkal és batyukkal megrakodva. A Duna-parton alig látni valamit a ködtől, de jól kivehető egy kissé ferdén álló korinthuszi-oszlopféle. Közelében több kidőlt, hasonló oszlop és töredék. Beszállunk a csónakba. A csuhás lassan evez, érezhetően sodródik lefelé a csónak. Hirtelen egy kis sziget tűnik elő a ködből. A csuhás szól, hogy még nem érkeztünk meg. Felfelé evezve megkerüljük a kis szigetet, és ekkor már látszik egy nagyobb sziget. A csuhás halkán szól, hogy megérkeztünk. Csodálkozom, mert másmilyen, mint az általam ismert Margit-sziget. Ennek partja lapos és homokos-hordalékos, sehol nincs kikövezve, út sehol. A sziget is alacsonyabb, tele fával, bokorral. Amíg a csuhás kipakol, elindulok a szigeten felfelé. Valahol a fák közül templom és házszerű épület villan ki. Kiabálásokat hallok. Zsákszerű ruhában nők és botokkal felszerelt szürke köpenyes férfiak szaladnak felém. Kiabálnak, hogy nem mehetnek oda, menjek vissza a csónakhoz. Visszaszaladok. A csuhás már a csónakban ül, sürget, hogy szálljak be. Evezni kezd lefelé, a két sziget között, majd Pest irányába fordul. A sziget lassan ködbe vesz. Érzem, hogy közeledünk a pesti oldal felé, de nem látok semmit, csak szürkéséget. A víz zavaros, mintha áradna, a Duna vizén faágak-rönkök úsznak... és felébredek.

Az a tény, hogy a Margit-szigeten (régi nevén Nyulak-szigete) templom- és kolostor-romokat tártak fel, már köztudomású. De nemrég egy kiállításon felfedeztem, hogy egyes régi térképek a Margit-sziget déli-budai oldalánál egy kis szigetet is ábrázolnak.

h) Vizesárok a Budai vár körül

A most következő álmod a negyvenes éveim elején láttam... valahol egy várfal-szerűségen állok. Nem is várfal, hanem inkább füves, agyagos-sziklás földhányás-féle. Hátam mögött a Budai vár, de ott sokkal kevesebb az épület. A táj nagyon ismeretlen. Szinte alig látszanak házak, azok is kicsik és nagyon réginek tűnnek. Előttem, a földhányás alatt egy patak-folyóféle csatlakozik a Dunához. Ez a víz, valahonnan a mai Moszkva tér környékéről, ahol egy nagyobb tóvá kiszélesedik. Innen tovább haladva a Margit-sziget alatt csatlakozik a Dunához. A patak-folyó túloldalán valamilyen útféle, nagyobb terméskövekből kialakítva. Csak néhány szekér halad lassan ezen az úton, zsákokkal és szalmával megrakodva. A Duna partján több nagy ladik, mintha egy révátkelőhely lenne. A Margit-híd, a mostani utak és házak, sehol sem láthatók. Elindulok a füves-bokros földhányáson, és egy kapuféle nyiladék-átjáróhoz jutok. Lesétálok a dunai csónakok felé, elhaladok egy templomtoronyhoz hasonló építmény mellett. Lépkedek a terméskövel kirakott szűk és kissé lejtős úton... és felébredek.

Nem sokkal később egy leírás jutott a kezembe, a Budai vár történetéről. Itt találtam rövid utalást egy Felhévíz nevezetű külső várrészről, amely határvonala az álombéli földhányás-féle vonalához hasonlítható. Egy régi XV. századi fametszet rajzán ugyancsak felfedezhető ez a vízfolyás, bár annál kisebb, mint amilyennek az álomban láttam.

i) Barlang-bánya

Középiskolás koromban érdekes álmot láttam... *a Báthory-barlang környékén sétálok. A barlangba (nem úgy, mint most) egy függőleges repedés kiszélesedésénél kialakult nyílásnál lehet belépni. Egy férfi jön hozzám. Azt mondja, megmutatja a barlangot. Beljebb lépve a falon vésőnyomok látszanak, és egy rozoga falépcső vezet valahová. Rengeteg denevér röpköd körülöttünk. Hirtelen megváltozik a kép, mintha lefelé haladnánk a barlangban. Egyes helyeken a falakról víz csepeg. A fal színe változatos. Egyik helyen piszkosfehér, máshol mint-ha kavicsos-köves lenne. Mécsesek fénye világít, emberek nagy bőrkötényben és bőrruhában kalapáccsal és vésővel fejtik a követ. Háromféle követ keresnek: rozsdavöröst, zöldes-feketét és csillogó vöröses-sárgát. A többire nincs szükségük. A feleslegesen kifejtett kő szinte megtölti az alagutat. Tovább megyünk lefelé. Botorkálunk a sötétben. Egyszer csak robaj hallatszik, majd kőomlás, kiabálás és vízcsobogás hangja. Menekülünk tovább a sötétben. Egyszer csak kijutunk a fényre. Valahol Hűvösvölgy környékén lehetünk. Ebben a pillanatban ér el a kijáráshoz az omlás és áradás, amely rögtön el is torlaszolja a kijáratot, megsemmisíti a kijárat faépületét. Megmenekültünk, de a benti bányászokról semmit sem tudunk. Elindulunk gyalog a Moszkva tér irányába, de minden olyan más. Házak, villamos sehol, csak egy-két fából épült viskó, néhány terméskőház... és felébredtem.*

Gyermekkoromban sokat kirándultunk a Nagy-Hárs-hegy környékén. Ott ismertem meg a Báthory-barlangot. Az akkori és azóta lecserélt bronz táblás felirat szerint a XVIII. században bányaként is üzemelt. A legendák szerint a barlang összeköttetésben állt a budaszentlőrinci pálos monostorral, de erre nincs bizonyíték. Állítólag eddig már több kijáratot is felfedeztek, arról viszont nem hallottam, hogy Hűvösvölgy felé lenne kijárata. Az álomban látott kijárat valahol az úttörővasút Hárs-hegyi megállója alatt, a Hűvösvölgyi út felé eső részen lehetett, amelyet az álombéli omlás elrekesztett. Lehet, hogy tényleg volt ilyen kijárat?

2.6. Megálmodott jövő?

Hozzáértők többsége szerint a jövő megálmodása lehetetlen, és az ehhez esetek csupán a véletlenek játékaik vagy az álmodó szabad és felületes álom-magyarázata. Nem kívánok velük vitatkozni. Egyszerűbb leírni néhány régebbi álmomat, és az olvasó maga is eldöntheti: lehetséges-e a jövő megálmodása vagy nem.

a) Virágtemplom

Negyedikes gimnazista koromban (1971-ben) a művészettörténet volt az egyik kedvenc tantárgyam. Különösen a modern épületek érdekelték, a plasztikus felületek, harmonizálás a természettel. Néha még magam is tervezgettem „jövendőbeli otthonomat”, gyakran álmodoztam különleges épületekről. Egyszer, amikor történelem érettségi vizsgára készülve bealudtam... *egy sík mező közepén megpillantottam egy csodás kastélyt. Olyan volt, mint egy fehér kövirózsa. Körülötte gyönyörű park, egy egzotikus franciakert. Emberek sétálgattak furcsa fehér ruhában. Az egész olyan volt, mintha egy tudományos fantasztikus film részlete... de ekkor valami zajt hallottam és kizökkentem a szunyókálásból.*

Sok évvel később (1988-ban) Indiában járva, eljutottam Delhibe. Városnéző körutunk a bahái Lótusz templomot is érintette. Amikor megpillantottam ezt a csodás építményt, végigfutott hátamon a hideg. Mert, ezt a templomot láttam gimnazistaként álmodban, kőrózsa alakú kastélyként. Ezt a templomot, amely csak az álmod után 13 évvel később (1986-ban) épült.

b) Megálmodott kérdések

Első diplomámat 1977-ben szereztem. Ehhez kapcsolódik egy álmod is, amely megdöbbentő pontossággal előre jelezte a diplomamunkám megvédésének körülményeit. Az álmod hirtelen kezdődött... *és a megszokott tantermünkben állok, a tábla előtt. Az asztalnál egy idősebb úr, a tanárom, a tanszékvezető és egy laboráns-segítő. Egymás után teszik fel a kérdéseket, én sorjában válaszolok, mégpedig idegen nyelven! Az egyik kérdésre valahogy nem ugrik be a válasz. Gondolkodom. Másik kérdést tesznek fel a műszaki rajzommal kapcsolatosan. Érzem, hogy valami elvarratlan dologra tapintottak rá, valahogy nem értjük meg egymást a vizsgáztatóval...* és felébredek. Reggel volt, két nappal a diplomamunkám megvédése előtt.

Felkelés után első dolgom volt, hogy az álombéli kérdéseket újból átismételjem. Különös figyelmet fordítottam arra a kérdésre, amire nem tudtam a pontos választ. Átnéztem a műszaki rajzokat is és felfedeztem egy olyan hibát, amelyet nem illett volna elkövetnem. Gyors javítás és kész. Néhány olyan szót is megnéztem még a szótárban, amelyek álmodban nem jutottak eszembe. Ezután szinte szerepjátékként végigjátszottam az álombéli vizsgámat.

Két nappal később a védés szinte úgy zajlott le, ahogy megálmodtam láttam. Még a kérdések sorrendjében sem volt érdemi eltérés. Érdekes volt úgy hallani a kérdéseket, hogy tudtam-éreztem, mit fognak kérdezni. Ezért szinte el sem hangzott a kérdés, amikor már megkezdhettem a válaszadást. Természetesen idegen nyelven, hisz mindez külföldön történt, ott tanultam akkortájt. Még a műszaki rajzaimnál is ugyanabba a szerkezeti elembe próbáltak belekötni, mint álmodban. Szerencse, hogy az álmodban kudarcos kérdésekre sikeresen felkészültem, így diplomamunkámat jelesre értékelték.

c) Esküvő, megálmodott problémákkal

Ezt az álmod 1994-ben láttam, pontosan az egyik rokonunk esküvője előtti napon... *kora hajnali szürkületben autózunk feleségemmel. Dunavecsére utazunk, feleségem unoka-húgának esküvőjére. A Népliget környékén autózunk, amikor az egyik utcából egy alaposan megrakodott kék ZIL-130-as teherautó vág elénk. Majdnem összeütközünk. Gurulunk tovább..., és már Délegyháza környékén járunk. Előttünk autók fékeznek, távolabb az út szélén egy összeroncsolódott és lángoló gépkocsi. Tovább haladunk, változik a kép... és beérünk Kecskemétre, ahol csatlakozunk a többiekhez. A házasulandók és a vendégek már ott vannak. A fiatal pár hangulata nagyon rossz, mintha valami vita-veszekedés beárnyékolná az eseményt. Az esküvői menet elindul Szabadszállás felé. Előttünk halad a frissen egybekelt ifjú pár kocsija. Fékezés, a kocsijuk leáll. A menyasszony kénytelen másik kocsiba átülni, a vőlegény pedig nekiáll szerelni a gépkocsit, esküvői ruhában, ott, a főút mellett. A menyasszony sír. Borzasztóan kínosan érzem magam...* és felébredek.

Kora reggel elindultunk feleségemmel az esküvőre. A Könyves Kálmán körúton haladva gépkocsinkkal, hirtelen nagyon kellemetlen érzés kerít hatalmába. Eszembe jut az álmod. Az Elnök utcánál, bár zöld jelzést kaptunk, megérzésből fékezek. Jól tettem, mert váratlanul egy megrakott ZIL tehergépkocsi rontott ki az utcából, a piros jelzése ellenére. Ha komolyan vettem volna a nekünk szóló zöld jelzést, már nem élnénk. Gyomorideggel folytattuk az utat.

Délegyháza belterületén hemzsegték a rendőrök. Súlyos gépkocsi-baleset miatt útlezárás és forgalom-elterelés. Végre kikecmeregtünk a dugóból, és épen-egészségesen leértünk a dunavecsei rokonokhoz. Igencsak feszült volt a családi légkör, aminek okaira csak később derült fény. Ez így jól illett a kezdeti eseménysorozat kellemetlen és kínos alaphangulatához.

A családi ebéd után átautókáztunk Kecskemétre, ahol az esküvőt tartották. A templomi esküvőt követően az autós menet Szabadszállásra indult. Ahogy elhagytuk a várost, az ifjú pár gépkocsija felmondta a szolgálatot. Az üzemanyagrendszer meghibásodott. A vőlegény kénytelen volt a főút mellett, esküvői ruhában életet lehelni gépkocsijába, nem kis derűtségére a mellettünk elsuhanó gépkocsik utasainak. Borzasztóan kínosan éreztem magam, akárcsak az álmomban. Szerencsére a hibát hamarosan sikerült elhárítania és a menet újból elindulhatott. Mivel az esküvői vacsorán a feszültség csak tovább fokozódott, ezért éjfél felé már nem bírtuk tovább a vendégeskedést és feleségemmel pánikszerűen visszautaztunk Budapestre.

Tény, hogy a megálmodott történet kissé elkanyargott a valóságostól, és részletgazdagsága is kifogásolható. Viszont a legfontosabb eseményeknél az egyezés megdöbbentően pontos. Ezek után az olvasóra bízom annak eldöntését: lehetséges-e a jövőt megálmodni...

d) Elmulasztott segítség

Több évvel később ugyancsak álmodtam az előbbi történetben szereplő menyasszony szüleivel kapcsolatosan.... *hirtelen Dunavecsekre kerültem. A rokonok nem szólnak hozzám, mintha észre se vennének. Kettőjük között viszont érezhető egyfajta feszültség. A férfi magába roskadtan panaszkodik a feleségének. Inkább csak érzem, mint hallom, hogy miről beszélgetnek. Olyasmiről lehet szó, hogy a férfinak elege van abból, hogy mindent neki kell csinálni. Rosszul esik neki, hogy a felesége kihasználja, és rosszul esik még a saját beteg anyját is vele gondoztatja. Valami más probléma is lehet, mert a férfi már a szomszédokat, régi barátokat is kerüli. Szégyelli magát mások előtt, úgy érzi, hogy kinevetik a háta mögött. Felesége először sajnáltatja magát, majd agresszív válik. Másokkal példálózik, hogy azok gazdagabbak és jobb életet tudnak teremteni családjuknak. A férj visszaszól, hogy más felesége viszont nem kerüli a munkát, nem csak magával foglalkozik, és nem hozza mások előtt kellemetlen helyzetbe férjét, sőt családját sem csapja be. Ha már otthon van egész nap, mert nem szeretett dolgozni, akkor legalább lássa el a kertet és az állatokat. Főzőn, mosson és takarítson tisztességesen, ne neki kelljen ellátni-fürdetni még a beteg anyósát is. Ne várják el tőle, hogy nyugdíjasként más földjén dolgozzon napszámosként. Feleség hirtelen kiabálni kezd, nekiugrik a férjének, ütni-verní próbálja, de a férj lefogja és próbálja megnyugtatni. Az asszony hirtelen kimegy a konyhából. A férj utána szól, hogy csak időben érrél vissza, majd szólongatja a lányát, aki nincs sehol. Hirtelen észrevesz engem. Elmondja, hogy nagyom megfáradt, már semmihez sincs kedve. Kérdezem, miért nem utazik fel hozzánk? Ott beszélgethetünk nyugodtan, sétálgathatunk, iszogathatunk egy jót. Mondja, nem szívesen mozdul már ki. Valamit még el is kell intéznie, inkább én jöjsek el hozzá néhány napra. Lányáról és vejéről kérdezem. Kitér a válasz elől, hogy majd máskor mindent megbeszélünk. Érzem, hogy a lánya és veje körül is gondok lehetnek. Csak annyit mond, rosszul esik neki, hogy kihasználják, csak a pénze kell, de rá nincs szükség. Kéri, hogy minél hamarabb jöjsek el hozzá, hogy ne legyen késő. Sok mindent szeretne velem megbeszélni. Majd hirtelen minden összezsugorodik, távolivá tűnik minden... és felébredek.*

Akkor nem nagyon foglalkoztatott ez az álom, bár éreztem, hogy valamit tennem kellene. Telefonon beszélünk velük és a helyzet nem tűnt az átlagosnál problémásabbnak. Úgy terveztem, hogy Karácsonyra vagy Újévre meghívjuk őket. Esetleg mi utazunk le hozzájuk, vendégségbe. Alig telt el két hét az álmom után, amikor tragikus hírt kaptunk. Az álmomban

látott férfirokon, 2001. novemberében – mialatt felesége bevásárolni volt – felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már nem lehetett megmenteni. Utólag kiderült, hogy az öngyilkosságot megelőző események és az azt kiváltó depresszió vélhető okai kísértetiesen megegyeztek az álomban látottakkal. Azóta is kínozt a lelkiismeret, hogy az álom után nem utaztam le azonnal hozzájuk. Talán megakadályozhattam volna a tragédiát.

e) Megálmodott halál

A 2002. év december 11. ugyancsak egy tragikus álom és az azt követő esemény miatt marad emlékezetes számomra. Valamilyen, már pontosan nem körvonalazható álombéli történethez kapcsolódva... *hirtelen Szabadszálláson vagyok, a Balácsi-tanyák környékén. Az egyik idősebb rokonunk háza felé igyekszem. Minden kihalt, semmi mozgás. Ajtó, ablak zárva, nagy csend minden felé. Körbejárom az épületeket, de sehol sem találkozom senkivel. Úgy érzem, hogy valami baj történhetett. Távolabb, mintha ismerősöket-rokonokat látnék. Elindulok feléjük, integetek nekik. Megállnak. Kérdezem őket, hogy mit tudnak a rokonunkról? Mondják, hogy nincs semmi baj, ne aggódjak. Visszanézek a ház felé. Mire visszafordulok, már ezek a rokonok is tovább mentek, ők is eltűnnek... és felébredek.*

Úgy két nappal az álom után, Feleségem és Anyósom elhatározta, hogy más rokonokkal összefogva felkeresik Anyósom testvérét, hogy ruhát, élelmet vigyenek neki, télire. Az ottani rokonok nem jeleztek komolyabb bajt, sőt állítólag többen találkoztak is vele. Ahogy közeledett az utazásuk, egyre feszültebb lettem. Úgy éreztem, hogy Anyósom helyett inkább nekem kellene leutaznom. Kellemetlen előérzeteim voltak. Akkortájt nagyon hideg volt. Ahogy többedmagunkkal az ismerős házhoz értünk, hirtelen megmagyarázhatatlanul baljós érzés kerített hatalmába. A többieket visszaparancsoltam a gépkocsihoz és egyedül gyalogoltam a tanya felé. Minden csendes volt. Túlágosan is csendes és mozdulatlan. Az ajtó, ablakok kilincsre zárva. Kopogtattam, de választ nem volt. Lenyomtam a kilincset és bementem a házba. A jéghideg szobában Anyósom halott testvérének merev és kísérteties tekintete fogadott. Egy-két nappal azelőtt, ágyon ülve érthette a halál. Már akkor sem élhetett, amikor „állítólag többen találkoztak és beszélgettek vele”...

2.7. Prófétiás álmok

A prófétiás álom legfőbb sajátossága, hogy olyan eseménysort érzékeltet, amely ráutal egy jövőbeni lehetséges eredményre. Vagyis az álom azt mutatja be: mi lesz (lehet), ha minden hasonlóképpen folytatódik (a lényeg nem változik). Egyszerű közelítésben úgy is tekinthetjük, hogy „az előreálmodott megoldás” egy szélesebb és átfogóbb álom-változat lehet.

A prófétiás álom – ahogy megnevezése is mutatja – a prófétákkal, próféciákkal hozható összefüggésbe. Szinte minden vallásban találkozhatunk a jövő álomszerű meglátásával és a látott álom alapján hozott próféciával (vagyis annak megjövendölésével, hogy mi történik akkor, ha az emberek nem változtatnak viselkedésükön). Ismertebb prófétiás álmok, például: Fáraó álma /Gen. 41.1./, Dániel látomása /Dan. 7. 1./, József álma /Mat. 1.20/, Jelképes álom (Bír 7,13) annak ellenére, hogy a jövendömondást a biblia nem tartja üdvös cselekedetnek. De utalhatunk akár Nostradamus próféciáira is.

Tapasztalataim szerint a prófétiás álmok – a vélekedések ellenére – viszonylag gyakoriak, legfeljebb a többség nem fordít elegendő figyelmet álmainak értelmezésére. Tény, hogy az ilyesfajta álmok néha annyira szimbolikusak lehetnek, hogy nehézséget okozhat a lényeg kibogozása. Ezért nem is törekszem az ilyen álmok bemutatására, mert kétségeket okozhat, és

erőszakolt magyarázkodásnak tűnhet a jelképek feltárása. Szerencsére, a prófétikus álmok esetenként nagyon is egyértelmű képvilággal jelentkeznek, így lehetőségem van néhány ilyen álom bemutatására.

a) Menekülj, ameddig tudsz

Ezt az álmot 1984. októberében láttam, egy hosszabb – azóta már elfelejtett – álom részeként. *A szabadszállási kiképző központban sétálok egy ismeretlen emberrel. Olyan, mintha a központot ellenőriznék. Az ismeretlen ember egymás után hívja fel figyelmemet a hibákra. Olyanokra is, amilyeneket addig nem vettem észre. Ezután, arról beszél, hogy kellemetlen változások várhatók. Hamarosan leépítik a szakmai kiképzést, és a központot is megszüntetik. Kétkedem, hogy az egyetlen magyar páncélos kiképző központot meg akarnák szüntetni. Főleg, ha az a legmagasabb színvonalú kiképző központ Magyarországon. Mondom: ez hihetetlen, egy ilyen döntés felérne a szabotázzsal. Az ismeretlen azt válaszolja, hogy magasabb szinten ezzel senki sem törődik, főleg, ha más érdekről van szó. Inkább menjek el máshova dolgozni, ameddig lehet, mert a központot úgyis szétverik. Továbbra is hitetlenkedtem, hogy elbocsátának vagy leszerelnék a legjobb magyar szakembereket. Az idegen szerint nem az a lényeg, hogy mit tudunk és hogyan dolgozunk, hanem az, hogy mennyire vagyunk közel a tűzhez. Vidéki elitkatonaként is csak nullák vagyunk a legsötétebb minisztériumi beosztotthoz képest. Annyit mond csak, hogy meneküljek innen, ameddig lehet... és otthagya az alakuló téren. Egyedül megyek tovább. Ismeretlen katonák jönnek felém, és a laktanya is valahogy megváltozik. Kérdezem őket, hogy merre található a különleges alosztály épülete, ahol az irodám is van. Senki sem tudja. Megyek tovább. Sehol sem találom a munkahelyemet... és felébredek.*

Ez az álom akkor különösen megviselt. Elsősorban azért, mert a szabadszállási kiképző központ talán akkor érthette el fejlődésének csúcspontját. Szó sem volt akkor átszervezésekről (hiszen éppen az előző évben került rá sor), új vezetés állt fel, benne voltunk a műhely- és tanterem-fejlesztésekben, új kiképzési tanfolyamokat indítottunk, sikeresen kibocsátottuk az első szakközépiskolás évfolyamot is. Egymást váltották a külföldi küldöttségek, sőt még a katonai főiskolások egy részének is mi tartottuk a gyakorlati foglalkozásokat. Az akkori szakmai szintünk az országban egyedülálló volt.

A sok-sok siker és pozitívum ellenére, ez az álom alapvető kétségeket hintett el bennem. Megpróbáltam érdemi információhoz jutni, de csak szép terveket hallottam. Majd egy hetes őrlődés után döntöttem: áthelyezésemet kértem – a Haditechnikai Intézethez – Budapestre annak ellenére, hogy az ottani állapotok, lehetőségek és emberi kapcsolatok csak torzói voltak a szabadszálláson megszokottaknak.

Közel fél-egy évig úgy tűnt, hogy rosszul választottam, talán már bánni is kezdtem. De a szabadszállási kiképző központban – fokozatosan és szinte észrevétlenül – alapvető változások következtek be. Először csak néhány hozzá nem értő személy került aránytalanul magas és érdemtelen beosztásba, majd megkezdődött a kiképzés fokozatos leépítése. Kezdetben csak a tanfolyamok száma csökkent. Később egyes tanfolyamokat átadtak más kevésbé hozzáértő kiképző központoknak és alakulatnak. Egyre több olyan képzést szüntettek meg, amihez az új vezetők nem értettek, vagy szakmai sovinizmus miatt számukra nem voltak szimpatikusak. Ezt követően megindult a tapasztalattal rendelkező kiképzők és oktatók eltávolítása (más beosztásba áthelyezése, de főleg nyugdíjazása vagy leszerelése). Amikor már a drága és magas színvonalúan felszerelt szaktantermek szétverésére is sor került, fent is észbe kaptak. Néhány középvezetőt „új fontos beosztásba áthelyeztek”, de az akkorra már elbocsátott leszerelt szakembereket nem tudták pótolni. Ismét újabb szervezeti és személyi

változás következett, de néhány ember egzisztenciális kiemelkedésétől eltekintve eredménytelenül, a kiképző központ áldozatául esett a dilettantizmusnak.

Ezt követően a központ egy jó ideig mondvacsínált javítóezredként vegetált. A taneszközöket és az egyedülálló berendezéseket leselejtítették, újítási és fejlesztési mintapéldányokat szemébe dobták. A korszerű műhelygépkocsi-prototípusokat és próbapadokat szinte kilóra eladták. Igaz, az 1990-es évek közepe felé már a felső vezetés számára is egyértelművé vált, hogy a szabadszállási központ tönkretétele nagy hiba volt. Újraszervezték tehát a kiképző központot. Sajnos, közben sokmilliárd forintnyi érték ment veszendőbe. Nem szólva a felelőtlen leépítés miatt eltávolított és most már pótolhatatlan szakemberekről, valamint azok anyagilag és egzisztenciálisan sérült családtagjaikról. Sajnos a felelős döntés, az önkritika, a gentlemani viselkedés és az elégtétel akkortájt nem nagyon jellemezte a katonaság mérvadó képviselőit. Nemrég hallottam a médiában, hogy az újra helyreállított és felszerelt kiképző központot – végleg megszüntetik. Ismét milliárdok mennek veszendőbe.

Hosszasan időztem ennél az álomnál és későbbi fejleményeknél. Nem véletlen, hiszen ha akkor nem fogadom meg az álombéli ismeretlen tanácsát, akkor most alaposan bajban lennék. Egy lepusztított, vidéki településen tengethetném életemet családommal, munkanélküliként.

b) Újabb menekülés

Hasonló, bár lényegesen rövidebb, szinte utalás-szerű álom okozott számomra fejtörést 1997-ben. Akkoriban igen kedvező beosztást töltöttem be a Honvédelmi Minisztériumban. A további előmenetelem is garantálnak tűnt, mivel pályázaton sikerült elnyernem egy magasabb, rendfokozatban és anyagiakban is kedvezőbbnek tűnő beosztást. Meglepő, de ebben az esetben is egy álom segített ahhoz, hogy alapjaiban megváltoztassam életemet.

A hatás egy álom részeként jelentkezett.... egy katonai-munkavédelmi konferencián veszek részt, talán Annavölgyben. Többen gratulálnak, hogy elnyertem a pályázatot. Egy ismeretlen lép hozzám és félrehív. Arról tájékoztat, hogy vigyázzak és gondoljam meg, miként is választok. Szerinte a főnökeim a mostani munkakörömből akarnak eltávolítani úgy, hogy máshová helyezzenek magasabb beosztásba. Elmondja, hogy úgysem fogják megadni mindazt, amit már előzetesen megígértek. Azt javasolja, nagyon gondoljam meg, hogy miként teszek. Teljesen elvette a kedvem az egésztől. Próbálok vele vitatkozni, de valahogy nem sikerül. Mintha hirtelen sok mindenre magyarázatot kaptam volna... és felébredek. Zaklatott vagyok. Azon az éjszakán már nem is tudok aludni.

Másnap reggel – délutánra – magához rendelt a pályázatot kiíró közigazgatási államtitkár. Röviden elmondta, hogy a pályázatot elnyertem. Azonnal sok sikert kívánva új munkámhoz mintegy finoman érzékeltette, hogy igencsak elfoglalt és nincs ideje többet velem tárgyalni a témáról. Mivel előző éjszakai álmom igencsak felkavart, ezért ragaszkodtam hozzá, hogy néhány kérdést még tisztázhassunk. Hamarosan kiderült, hogy a főnökeim által előzőleg „becsszóra” adott ígérek egy részéről (magasabb fizetés, hozzá nem értő és protekciós munkatársak eltávolítása) vagy nem is tud, vagy azokat nem szándékozik betartani. Az is kiderült, hogy a magasabb beosztáshoz alacsonyabb munkabér járna, és a hivatalvezetői önállóságot nem kell komolyan venni. Valamint, egy belső átszervezést is végre kellene hajtanom, különös figyelemmel „egyes ajánlott” személyek felvételére, amelyek közül többen még katonának sem voltak alkalmasak, nem pedig felügyelőnek. A főnökeim – elfeledkezve ígéreteikről – finoman (?) próbálták megértetni velem, hogy ilyen (és nem más) feltételek mellett kell (!) az új munkakört elvállalom. Ha nem tetszik, akkor mást neveznek ki. De akkor

számítsak arra, hogy több előremeneteli alkalmam nemigen lesz az életben, és talán még a következő leszervezéskor is emlékezni fognak rám.

Annak ellenére, hogy a pályázatot elnyertem, ilyen feltételek mellett kénytelen voltam visszautasítani az új és magasabb beosztást. Ezt követően az életem egyre elviselhetetlenebbé vált olyannyira, hogy 1999-re már csak a nyugdíjba-menekülés volt számomra az egyetlen elfogadható megoldás. Ha nem vettem volna komolyan az álombéli figyelmeztetést, akkor olyan beosztásban kellett volna dolgoznom, ahol naponta szemem köphetem magam, vagy ahonnan már rég kirúgtak volna az elvtelen vagy szakszerűtlen parancsok megtagadásáért.

Közben természetesen új pályázatot írtak ki e magas beosztásra. Ezt egy olyan személy nyerte meg, aki a pályázati követelmények többségének nem felelt meg, viszont vadászerkekben és vezetői körökben a támogatottsága elsőrangú volt. A nyertes első ténykedéséhez tartozott, hogy a nyerését elősegítő minisztériumi ügyintézőket magához emelte, egyúttal kinevezte őket saját helyetteseivé. Az önálló hivatal azóta már áldozatul esett a dilettantizmusnak és a meggondolatlan átszervezéseknek. Önállóságát és presztízsét elvesztette, fokozatosan leépült, majd elnyelte egy másik szervezet.

2.8. Megvilágosodást okozó álmok

Az álmok többségében általában az álmodó gondolataiban visszatükröződő preferenciák (ismeretek, feltételezések, következtetések, hitmeggyőződések) érvényesülnek. Nem egy az egyben, hanem valamilyen módosult formában. Bizonyos álmokban az álombéli képek és összefüggések még az álmodó számára is meglepő, elgondolkodtató és felkavaró elvi megközelítésekben jelenhetnek meg. Az ilyen kérdésekkel foglalkozó álmok: teoretikus jellegűek. Meghatározó, hogy ilyen álmot látó személy – az álmodást követően – bizonyos összefüggéseket más és új megközelítésben kezd el látni.

A teoretikus álom egyik tipikus példája: A. Kekule német kémikus álma, aki elmondása szerint 1865-ben megálmodta a benzol-gyűrű szerkezeti képletét. Az álmában látott megoldás elméleti megközelítése és megoldási iránya gyökeresen különbözött azoktól, amelyeket az előző-többhetes próbálkozásai során alkalmazott.

Teoretikus álmok közé sorolhatók az olyan álmok is, amelyek képesek alapvető változásokat okozni az álmodó személyiségében. A történelem több ilyen példát ismer. Különösen a vallás és hit területén gyakoriak az olyan teoretikus álmok, amelyek alapvető hitbéli és viselkedési változásokhoz, vagyis „megvilágosodáshoz” vezethetnek (Buddha, Mohamed próféta álmai).

A megvilágosodást okozó álmokra jellemzőek a tények és következtetések újszerű rendszere, az összefüggések sajátos logikai megközelítése, az expresszív képek és az erőteljes érzelmi hatás, a mérlegelés és megszügyenülés..., valamint az, hogy az ilyen álom rendkívül ritka.

Életemben eddig csak néhány alkalommal láttam olyan teoretikus álmot, amely robbanásszerű hirtelenséggel, alapvetően és döntően megváltoztatta életfelfogásomat, életvitelemet, vagyis a további életemet. Többször próbáltam már szavakba önteni ezeket, de mindannyiszor mérsékelt sikerrel. A látott álmok erőteljes képhatása, az álombéli szereplők és események bizarrsága, az átélt élmények bonyolultsága, az érzelmek hullámozása és ellentmondásossága, az átélt öröm-szégyen, rettegés-megnyugvás érzései – mind-mind reménytelenné teszi az álmaim hiteles megfogalmazását. Éppen ezért nem kísérletezem az álmok kiváltotta érzések részletes ecsetelésével, mert egy külső szemlélőnél banálisnak, zavarba ejtőnek tűnhetnek. Holott, az ilyen álmok esetében a kiváltott hatás lényegesen fontosabb, mint a történet.

a) Spirituális „Pál-fordulás”

Az első megvilágosodást okozó álmomat 1990. november 26-án (hétfőről-keddre) éltem át. Zűrös nap volt. Átszervezés előtti teljes bizonytalanság, lengedezett a választásokat kísérő tisztogatás előszele. Indult a könyökharc, dörgölözés, intrika, ejtóernyősök gyülekeztek. Este holt fáradtan zuhantam az ágyba, de alig tudtam elaludni... *majd látom, hogy a lipcsei talál-mányi kiállításon vagyok. Ott, ahol 1988-ban, de más arcokkal. Egy ismeretlen beszél az átszervezésekről. Megkérdezem, mire számíthatok. Mondja, nem tudja, mert én nem vagyok benne a körben. Látva értetlenkedésemet méltatlankodik, hogy mit nem értek ezen. Nincs protekcióm, se politikusi hátszelem, nem tartozom az egymást segítők brancsába. Felvilágosít, hogy fent nem szakemberre, hanem megbízható káderre van szükség. Most nem a diploma a lényeg, hanem a lojalitás... majd otthagy... én megyek a másik irányba. Hirtelen összefutok egy régi ismerőssel. Néhány évvel ezelőtt egy polgári lótifuti volt, most meg alezredesi rend-fokozattal villog. Mondja, beöltöztették, mert kell a megbízható vezető. Ígéri, ha kóser lennék, tudna segíteni, de mérnöki munka nincs, mert a fejlesztéseket és a képzést leépítik... majd minden átmenet nélkül a munkahelyemen vagyok, ahol éppen üléseznek. Bemegyek, de észre sem vesznek, mint ha ott sem lennék... téblábolok, majd kijövök... az irodámba megyek, hogy hazavigyem a kandidátusi értekezésemet és a prototípust... de sehol sem találom... valaki benéz, csodálkozik, hogy még itt vagyok... mondja, valaki elvitte a cuccaimat, nem tudja hová... és felébredtem. Szívem zakatolt. Olyasmi világosodott meg előtte, ami régóta majd' kiverte a szememet, de nem vettem észre. Most értettem meg konfliktusaim lényegét.*

Egy éjszaka leforgása alatt tudatosodott bennem, hogy az addigi életem – a sok és látványos siker és elismerés ellenére – lényegében kudarc. Az álom hatására alapvető személyiség-változáson estem át. Fiatal korom óta töretlen műszaki-technológiai érdeklődésemet mintha szél fújta volna el. Az addigi, mintegy 15 év alatt végzett tudományos munka és műszaki fejlesztés értelmét veszítette. A több mint félszáz alkotás – találmányok, újítások, fejlesztések, tanulmányok, tudományos munkák, cikkek, műszaki tankönyv, oktatási és számítástechnikai programok és rendszertervek, elnyert pályázatok és díjak, stb. – mind hiábavalónak tűnt.

A szemléletváltás és döntés gyors és visszavonhatatlan volt. Hamarosan leépítettek régi munkahelyemen, így új munkahelyet találva új szakmát vettem fel, és e körben hamarosan okleveles szakmérnöki végzettséget is szereztem. Megváltozott a kapcsolati rendszerem is. Speciális hazai és külföldi katonai körökben elismert fejlesztőmérnökből szinte néhány év alatt elismert közszolgálati szakember vált belőlem, az új szakmámban.

b) Katonából humanista?

A második megvilágosodást okozó álmomat 1998. december 7-én (hétfőről-keddre) éltem át. Az alapállás kísértetiesen hasonló az előbbi (1990-es) álom kerettörténetéhez. Szintén zűrös nap. Ismét átszervezés előtti bizonytalanság, szervezeti korszerűsítésnek álcázott tisztogatás, választások utáni leszámolás. Könyökharc, dörgölözés, intrika, talpnyalók harca pozíciókért.

Forró fürdő és néhány deci forralt bor után hullaként estem ágyba, szinte azonnal elaludtam... *és egy munkahelyi buli közepében vagyok. Szendvics, pia, cigi, klikkesedés, sugdolózás. Nagy-főnök nagyképpen jópofizik, ügyeletes udvartartása kontráz, klikkek külön sarkokban mosolyogva méregetik egymást... Bemutatják a jövevényeket... van közöttük sokféle... nagy emberek kis ismerőse, beöltöztetett pártmunkás, végzettség nélküli főtiszt, több kormány alatt bizonyított vadász, frissen végzett tapasztalatlan, más szervezettől felfelé buktatott vezető a megszoktatott titkárnőjével. ... Közben megy a szöveg, hogy a régi gárdát le kell cserélni, új arcok kellenek, lendületesek és megbízhatók... Mintha csak egy 70-es évekbeli párt- és szak-*

szervezeti fogadáson lennék.... Én meg állok, mint egy faszent. Úgy érzem, egyik klikknek sem kellek, észre sem vesznek, mintha ott sem lennék, átlátnak rajtam... átizzadva ébredek.

Mint előző álmomnál, ekkor is egy éjszaka leforgása alatt tudatosodott bennem, hogy az életemet alapvetően meg kell változtatni. A változás ismét, hirtelen, mélyrehatóan és radikális módon történt. A közel 26 évnyi hivatásos katonai szolgálat, a túrhető illetmény, a kényelmes minisztériumi beosztás, a szakmai sikerek és elismertség... mind-mind érdektelenné vált számomra. Függetlenségre, önállóságra és szabadságra vágytam. Megundorodtam a politikai kiszolgáltatottságtól, a szakmai kontraszelekciótól, a megalkuvástól, egyes vezetőim és munkatársaim elvtelenségétől és az intézményesült protekcionizmustól és megalázkodástól. Másnap elindítottam azt a folyamatot, amely 2000-ben a nyugdíjaztatásomhoz vezetett.

Azóta a civil szférában, elsősorban a környezet-természet- és állatvédelem területén dolgozom. Főleg a szervezési munkákban segédkezek, de foglalkozom az elesettek és rászorultak érdekeinek képviselésével is. Együttműködök a hátrányos helyzetűeket segítő, humanista-békepárti, illetve globalizáció-ellenes társadalmi szerveződésekkel is. Gyakran találkozom-kommunikálok különböző életkorúakkal, egzisztenciájúakkal vagy vallásúakkal, illetve velem hasonló érdeklődésű ezoterikus csoportok képviselőivel.

Mióta életem megváltozott nem érdekel a katonaság és a fegyverek, sem a karrier és a párt-politizálás. A sikeres múltam emlékei hidegen hagynak. Régi katona- és munka-társaimmal, ismerőseimmel nem keresem a kapcsolatot, nem nosztalgiazok. Ezt váltotta fel egy újfajta bezárkózó érdeklődés (ösvallás, ezotéria, okkultizmus, ősmagyarság hagyományai, népi gyógyítás, népművészet), örökre szakítva a műszaki tudományokkal és a katonasággal.

c) Bajból az igazságba

Életem talán eddigi legmeghatározóbb álmát, pontosabban álomszilánkjait – lábtörésemnek köszönhetem. Az eset banális. Sziget fesztivál nyitóreggelén, 2003. július 30-án, az előző éjszakai hideg esőzéből visszamaradt sárban elcsúszva, sikerült a jobb bokámat több darabra törni. Gyors mentővel kórházba, telefon a családnak, szigeti hetijegy a szemétkébe, én meg a kórházi felvételi futószalagján egyenesen a kórterembe, a másnapi reggeli műtétre előkészítve. Bántam a füstbe ment szigeti programokat, de a közel 3 évnyi civil-karitatív pörgés után végre volt egy szabad estém, hogy kipihenjem magam. Bizonyára ehhez hozzásegített az a fájdalomcsillapító és nyugtató is, amit belém diktáltak.

Ahogy közeledett az este, egyre nagyobb nyugalom töltött el, élveztem a csöndes sötétben fekvést, mind többet időztem az ébrenlét és álom határán, majd... *fokozatosan kitisztul a kép, mintha az előző napi sziget-berendezésen lennék. Körülöttem rég ismerős civil szervezetek aktivistái, egyesek dolgoznak, mások trécselnek és vihorásznak. Közéjük megyek és szólok hozzájuk, de nem vesznek észre, mintha nem is léteznék. Valahogy minden másnak tűnik, mesterkéltnek, olcsónak. Nem érzem a régi lelkesedést, lendületet, a tenni akarást. Úgy érzem, hogy ez nem az a világ, amiért eddig lelkesedtem. Csalódottnak érzem magam, feleslegesnek, nem közéjük valónak. Szólok nekik, hogy el kell mennem, de rám se figyelnek. Elindulok, majd visszanezék, hirtelen mintha eltávolodtak volna. Rosszul esik, hogy nincs rám szükségük, megyek tovább, egyre sötétebb lesz... és felébredek a kórteremben. Alig múlt este 11: 07.*

Meresztem szemem a sötétben. Kavarognak bennem a gondolatok, de lassan megnyugszom, lám a gyógyszer azért dolgozik. Kissé mozgolódom, egészen elmacskásodott a törött lábam. Kissé lüktet, de elviselhető, és végre a kényelmes helyzetet is megtalálom, ellazulok... és újra a szigeten vagyok. De mintha nem a saját testemben lennék, mert látom magam a sárban ülve, törött lábamat fogva. Odamennék magamhoz, de ne tudok. Segítséget hívnék, de nem jön ki

hang a számon. Munkatársaim elsétálnak a sárban ülő önmagam mellett, mintha észre sem vennék. Néhány ismerős kuncog a környéken, sárban ülő rám-magamra mutogatva. Majd jön egy ismeretlen, aki segít onnan kikászálódni. Közben, mintha visszakerültem volna a sáros testembe. Ekkor már többen is jönnek, azok közül is, akik eddig nem segítettek. De amikor rákérdezek, hogy miért nem jöttek segíteni, vállat vonnak és otthagynak. Ekkor kezdem érezni, hogy nem számíthatok azokra, akiknek eddig önzetlenül segítettem... és ismét felébredek a kórteremben. Éjszaka, 0: 14. Nehezen múlik az idő.

Sötétben fészkelődök. Törött lábam egyre jobban zavar, csontomban valami fáj, bokám lüktet. Lassan újra ellazulok, majd jön a jójózás. Ébrenlét – félálom – visszariadás – majd újra elszendergés, mindez többször, de végre sikerül elaludnom... és valamibe beleálmodom, de az elejére nem emlékszem. Újra a szigeten vagyok az alapítványuk sátra előtt. Belépek, bent ül néhány régi jó ismerős, akikkel több éve már együtt szigeteltünk. Úgy néznek rám, mintha soha sem láttak volna. Mondom, jöttem a cuccaimért, mert visznek a kórházba. Mondják, vigyem, de nem találok a cuccaimat. Hallom, hogy az egyik halkan beszél, de nem érten tisztán. Mintha azt mondta volna: minek zavarom itt a fiatalok levegőjét... vagy miért veszem el előlük? Ekkor sötétedni kezd... kimegyek... nem látom az utat... botladozom, amerre a kijáratot sejttem... de úgy érzem, eltévedtem...ekkor felébredek, 2:17. Hosszú lesz az éjszaka.

Bejött a nővér és kérdezi, hogy vagyok. Semmi gond, de mégis nyugtatni próbál, hogy nem kell félni a műtétől. Furcsa. Ha nem szól, eszembe se jutott volna. Hát igen, a kedveskedés néha többet árt, mint a közömbösség. Fény lekapcs' és újra sötétség, lazulás... és valahol megyek egy szűk utcán. Kétoldalt ismeretlen 2-3 emeletes házak. Sehol egy kereszteződés, az út egy irányba vezet, majd hirtelen... szemben egy alacsony épület. Elzárja az utat, zsákutca. Körbenézek, nem látok kijáratot. Sötétedik. Az alacsony épületen csak egy ajtó, felette egy gyenge izzó. Az ajtó felé megyek, amely félig nyitva. Belépek. Olyan, mintegy folyosószerű, hosszú orvosi várószoba. Falnál ismeretlen emberek üldögélnek, némán, rám sem néznek. Oldalt recepcióféle, fehér köpenyes alacsony vékony nő. Kérem, hol a másik kijárat, ami az utcára vezet. Mosolyog, nem szól, csak jobbra mutat. Elindulok, kilépek a kijárat feliratú ajtó... és egy tágas, díszes dolgozószobában találok magam. Bizonyára rossz ajtón léptem be, megfordulok, hogy visszamenjek a folyosóra... de az ajtó eltűnt. Körbenézek, de sehol sem látok ajtót. A szoba végében álló íróasztalnál megpillantok egy középkorúnak látszó, arányos alkatú, meglepően fehér hajú hölgyet, fekete-zárt ruhában. Az arca ismerős, mintha már találkoztunk volna valamikor. Furcsán, megszeppenően érzem magam. Magamra nézek, hát nincs rajtam ruha. Ekkor a hölgy rám tekintett, és úgy éreztem, hogy a csontjaimig lát. Úgy érzem, teljesen védtelen és kiszolgáltatott vagyok. Szűrés szemmel rám nézet és azt mondta: „Miért nem hallgattál rám?” Ekkor ismertem fel. Ő az a fehér ruhás hölgy, aki egyszer, valamikor már megjelent előttem. Így folytatta: „Tanulj, taníts, de ne árts!” Majd fokozatosan halványodott, majd eltűnt. Körbe néztem és megláttam egy ajtót. Kiléptem rajta, és kint voltam a napfényes utcán... ekkor hirtelen felébredtem. 3:32. Már árnyalatnyit pirkad.

Csak két és fél óra, és itt ébresztő, majd készülődés a műtetre. Közben eszembe jutott, tavaly egy szeánszon láttam ezt a hölgyet, csak akkor fehér-lenge ruhában volt, furcsa ékszerekkel. Akkor is zavartan érzetem magam, akkor is mondott valami vereteset. Le is írtam, majd otthon megnéztem. Közben pörög az agyam, vajon mire utalhatott... majd újabb félálom, zuhanás érzettel... de újból ébren vagyok. Lassan ellazulok... és kint vagyok a szigeten. De ez mintha más lenne. Az egész olyan kihalt, mint egy átlumpolt éjszaka utáni reggel. A régi sátrakat, ismerősöket nem találok. Helyettük idegen standok, furcsa díszletek, minden olyan elvont. Mint egy ezo-vásár, vallás-toborzó és hippy-találkozó keveréke. Kérdezősködök, hogy hol vannak az állat- és környezetvédők. Nem tudják, majd valaki azt mondja: „már lejárt az idejük, el kellett menniük”. Megyek tovább és kijutok egy ligetes részre. Visszanézek, de nem

látom az előbbi forgatagot. Nem tudom hol vagyok, úgy érzem eltévedtem, velük kellett volna maradni...és újból felébredek. 5:48. A folyosón csörömpölés, majd beviharzik az éjszaka nővér. Vérnyomás és láz mérícskélése, mosakodás módjával, készülődés a műtetre...

A műtét bizarrul érdekes volt, kár lett volna kihagyni. Érzéstelenítéssel, éberem. Monitoron végignézhettem lábcsonthajaim restaurálását. Jól elbeszélgettünk az orvossal, aki készségesen mindent elmagyarázott. Ebben közrejátszhatott, hogy orvostan-hallgatói is ott gyakorlatoztak. Gondolom, pont bejött neki, hogy jó benyomást kelthet tanítványaiban. Egy „lelkiismeretes-előzékeny orvos és érdeklődő-viccelődő beteg” show, ahol „élveboncolás mellett” értelmesen, lazán beszélgetnek, és még a műtét is sikeres – jól tesz a hírnévnek. Szóval, jó mulatság volt.

Miután visszavittek a kórterembe, rögtön elaludtam. Jó 6 órát szunyáltam egyhuzamban. Annyira emlékszem, hogy előtte még kavarnak bennem a gondolatok, majd... *kint vagyok a szigeten... de minden más, nem látok ismerőst... majd egy szobában vagyok, ahol furcsa tárgyak és régi könyvek sorakoznak a polcon. Felemelek egy réginek tűnő apró cserépszobrot, de szétporlik a kezembe... gyorsan átmegyek a mosdóba, mert a portól teljesen fekete lett a kezem. Mosom kezeim... közben észreveszem, hogy eltűntek a falak... és egy kerti csapnál vagyok. Valahol egy kempingben. Kimegyek az útra... és megpillantok egy tavat. Ismerős, de vajon honnan? A tó partján party sátrak... de a sátrakban embereket kezelnek. Odajön egy idősebb és egy fiatalabb nő, hívnak, hogy meggyógyítanak, de elhárítom... bemegyek a vízbe fürödni. Kellemes langyos, úszás nélkül lebegek... majd körbenézek, de a sátrak eltűntek a partról... emberek napoznak, mint egy balatoni strandon. Elindulok ki a vízből... szembe jön velem egy alacsony kövérkés fiatalasszony és kérdezi: „miért nem költözöm már be a kemping faházba, hisz’ rég ki van fizetve”. Azt is mondja, hogy menjek a templom felé, ott van a faház a kertben... elindulok. Az út kanyarog, mintha egy kis hegyi faluba kerültem volna... több templomtornyot is látok, de hiába megyek, egyikhez sem közeledem. Lassan sötétedik, jó lenne már megtalálni a szállást... egy fekete ruhás, kalapos parasztember szekéren közeledik. Megkérdezem, hogy jutok el a templomkertbe. Azt válaszolja sehogy, mert már rég nincs itt igazi templom, a tornyokat is csak egy film miatt tákolták össze... Kérdezem a kempingről. Nem tud róla, errefelé ő adja ki a parasztházakat... ezért is jött elém szekérrel, hogy elvigyen a szállásomra... felszállok a szekérre, elindulunk... majd megállunk egy alföldi verandás parasztház előtt. Belépek a házba, és... otthon vagyok a pesti lakásomban... felébredek.*

Nem szaporítom a szavakat. Gyorsan gyógyultam, megélve az ezzel járó fájdalmakat, rossz közérzetet, néha lázzal is fűszerezve. Tíz napba tartott, míg annyira helyrehoztak, hogy hazavihettek. Ami talán a lábamnál is jobban fájt – hogy ez idő alatt egyetlen munkatársam, barátom, ismerősöm sem jelentkezett. Még arra sem méltattak, hogy telefonon érdeklődjének: élek-e vagy halok. Ennyit értek, akikben bíztam, hittem. Civil körből csak Str. János keresett meg, akivel régebben összestartottunk. Lám, egy haragos néha többet ér, mint a sok barát.

Éreztem, hogy szakítanom kell a biznisz-állatvédőkkel, a hírnévért jótékonykodókkal, a megélhetési adománygyűjtőkkel, a szájalom és jószívűség haszonlesőivel. Ekkor tudatosodott bennem, hogy az én utam = a hagyományörzés és a természetes-népi gyógyítás.

Befejezés

Nos, elértünk az álom és valóság kapcsolatával foglalkozó kötet végéhez. Nem kívántam olyan kérdésekkel foglalkozni, hogy miként jön létre az álom, hiszen az ilyesfajta álmokkal a szakirodalom bőségesen foglalkozik. Bár az sem lehetetlen, hogy a „hivatalos” tudomány által adott válaszok sem mindig kielégítőek. Arra sem szándékoztam kitérni, hogy színes-e az álom, vagy csak fekete-fehér. Ezt mindenki maga is megtapasztalja. Nekem általában szürkés-pasztellszínű (talán, mert akkor nem is figyelek annyira oda), de esetenként nagyon is színes. Valakinek így, valakinek meg másként.

Olyan kérdésekkel sem kívántam foglalkozni, mint az álmokképek tükröződési sajátossága. Kétség kívül érdekes probléma lenne, mert volt olyan álmom, amely a valóságostól eltérően a valóság tükörképét mutatta be (vagyis: ami a valóságban baloldalon volt, azt álmomban jobboldalon láttam). De ilyen élményben ritkán volt részem, ezért törvényszerűséget, okozatot nem sikerült feltárnom az ilyen élményeknél.

E sorok megírásakor elsősorban arra törekedtem, hogy konkrét és szemléletes példákon keresztül bemutassam: az álom és a valóság között igen érdekes és nem eléggé tanulmányozott kapcsolat állhat fenn. A bemutatott példák egyúttal arra is rávilágíthatnak, hogy a régi és beváltak tűnő magyarázatok nem mindig képesek a felmerült kérdéseket megnyugtatóan megválaszolni. Néhány példa (úgy mint: a tudatos álmodás, a jövőbeli események előre-álmodása) pedig kényelmetlen kérdéseket vethetnek fel a hagyományos álom-magyarázatokat elfogadó szakemberek számára is.

Meggyőződésem, hogy az álompéldáim elolvasása után meglepően sok olvasó fogja úgy érezni, hogy ő is átélte hasonló álom-élményeket. Legfeljebb, akkor ennek nem tulajdonított különösebb jelentőséget.

Vége

----- Lezárva 2003. december 26-án